

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJI
STUDIA CROATICA

Strateški program znanstvenih istraživanja
Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu
u razdoblju od 2018. do 2023. godine

Izmijenjeni i dopunjeni *Strateški program* donijelo je Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na sjednici održanoj 31. siječnja 2018.

Klasa: 640-01/18-2/0002

Ur. broj: 380-1/1-18-024

U Zagrebu, 31. siječnja 2018.

Na temelju članka 2., članka 3. stavka 1. i članka 64. stavka 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17), članka 21. stavka 3. točke 2. i članka 22. stavka 10. točke 1. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 45/09), članka 3. stavka 1. točke 1. i članka 7. stavka 2. retka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (Narodne novine, broj 83/10), članka 3. stavka 1., članka 43. stavka 3. točaka 8. i 10., članaka 95. i 96. Statuta Sveučilišta u Zagrebu (pročišćeni tekst od 1. ožujka 2016.), članka 14. točke j. Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu od 15. svibnja 2007., Osme preporuke Odbora za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija od 16. siječnja 2017., članka 2. Odluke o promjeni statusa Sveučilišnoga centra Hrvatski studiji u Sveučilišni odjel Hrvatski studiji od 17. siječnja 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-15), Odluke o imenovanju privremenih tijela Sveučilišnoga odjela Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu od 17. siječnja 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-16), 28. rujna 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-22) i 14. studenoga 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-25), II. zaključka Znanstveno-nastavnoga vijeća Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu od 26. listopada 2017. (klasa 640-01/17-2/0010, ur. broj 380-1/1-17-004), na temelju Odluke Povjerenstva za reformu i izradbu studijskih programa Hrvatskih studija od 23. siječnja 2018. o utvrđivanju Prijedloga strateškoga programa znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 2018. do 2023. godine, nakon provedenoga savjetovanja sa zaposlenicima i vanjskim suradnicima (klasa 640-02/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-005), privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na 5. sjednici u XXVI. akademskoj godini održanoj od 31. siječnja 2018. donijelo je

**Strateški program znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija
Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 2018. do 2023. godine**

Sadržaj

0. Pravna osnova	2
1. Uvod	4
1.1. Osnutak i razvoj Hrvatskih studija	4
1.2. Rad Hrvatskih studija	7
2. Raščlamba znanstvenoga potencijala i položaj učilišta u znanstvenom, poslovnom i društvenom okruženju	8
2.1. Studijski programi	10
2.2. Pokretanje novih studijskih programa i modula	11
2.3. Struktura zaposlenika	15
2.4. Međunarodna, međusveučilišna, međuinstitutska i unutar sveučilišna suradnja	17
2.5. Znanstveno-istraživački projekti	18
2.6. Objavljivanje znanstvenih radova	18
2.7. Snaga, slabosti, prilike i prijetnje: raščlamba	20
3. Strateški ciljevi znanstvene organizacije: znanstveno-istraživački fokus Hrvatskih studija .	21
3.1. Raščlamba konteksta i djelokruga kulturoloških studija: strateška područja interesa Hrvatskih studija	21
3.2. Glavni smjerovi istraživanja Hrvatskih studija	21
3.2.1. Hrvatski narodni i nacionalni identitet (A)	22
3.2.2. Hrvatska kulturna povijest (B)	23
3.2.3. Kulturološki odnosi u regionalnim, europskom i svjetskom kontekstu (C)	23
4. Znanstvene teme koje znanstvena organizacija kani istraživati	25
4.1. Potencijali za akademsku suradnju i izgradnju prepoznatljivoga znanstvenoga profila	25
4.2. Teme istraživanja	26
5. Plan organizacijskoga razvoja Hrvatskih studija	30
5.1. Iskorištavanje unutarnjih kapaciteta za metodološko unaprjeđenje istraživanja	30
5.2. Izgradnja sustava potpore znanstvenim istraživanjima	30
5.2.1. Znanstveni zavod Hrvatskih studija	31
5.2.2. Ured za projekte i znanstvenu suradnju	33
5.2.3. Nakladnička djelatnost Hrvatskih studija	34
5.2.4. Zaklada Hrvatskih studija	43
6. Očekivana postignuća i pokazatelji uspješnosti u području znanstvenih istraživanja	44
6.1. Akcijski plan – prikaz očekivanih postignuća Strateškoga programa.....	44
6.2. Upravljanje provedbom Strateškoga programa	49
7. Završna odredba	499

1. Uvod

Tko zna cilj, naći će put, a tko preda se postavi ciljeve dostojne dostizanja, čestite i ostvarive, na pravom je putu. U tom uvjerenju Znanstveno-nastavno vijeće predaje sveučilišnoj zajednici Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu ovu srednjoročnu programsku ispravu da njezino znanstveno istraživanje dobije novi zamah i strukturu te pridonese profilaciji, usklađivanju, povezanosti i svekolikomu napretku visokoga učilišta.

1.1. Osnutak i razvoj Hrvatskih studija

Hrvatski studiji pokrenuti su 1992. godine kao dvosemestralni sveučilišni komparativni studij hrvatske filozofije i društva. Studij je svečano otvoren 16. studenoga 1992. u Auli Sveučilišta u Zagrebu.

U listopadu 1992. Sveučilište je odobrilo prvi Nastavni plan i program Hrvatskih studija, a oni su istoga mjeseca objavili prvi natječaj za upis studenata.

Iduće akademske godine dvosemestralni sveučilišni studij prerastao je u četverogodišnji sveučilišni studij s više studijskih smjerova: studijski smjer Croaticum, studijski smjer Filozofija i studijski smjer Društvo. Zbog sadržajnih srodnosti i radi obogaćenja studijske ponude u Hrvatske studije uključeni su i studijski programi filozofije i religijske kulture Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove, koje je koncipiralo i izvodilo to visoko učilište.

Ustrojbenom jedinicom Sveučilišta u Zagrebu, kao njegova sastavnica, Hrvatski studiji postali su 24. studenoga 1995. Tada je Upravno vijeće Sveučilišta u Zagrebu temeljem *Zakona o visokim učilištima i Statuta Sveučilišta u Zagrebu* donijelo *Pravilnik o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu* kojim su Hrvatski studiji ustrojeni kao sveučilišni centar s pravnim položajem podružnice Sveučilišta u Zagrebu.

Time je okončana druga faza u razvoju Hrvatskih studija, proces reguliranja njihova pravnoga statusa i ustroja, tijekom kojega su Hrvatski studiji iz samo funkcionalne jedinice prerasli u ustrojbenu jedinicu Sveučilišta u Zagrebu, sa svojim vlastitim ustrojbenim elementima. Treća faza, faza daljnje diversifikacije i utvrđivanja studijskih programa te proširenja studijske ponude, nastavlja se i intenzivira odlukom Privremenoga stručnoga vijeća Hrvatskih studija, konstituiranoga 9. svibnja 1996., o pokretanju postupka prihvaćanja četverogodišnjih dodiplomskih studijskih programa filozofije, hrvatske kulture, novinarstva, povijesti, sociologije, kao i filozofije i religijske kulture pri Filozofskom fakultetu Družbe Isusove, sukladno odredbama *Zakona o visokim učilištima*. Senat Sveučilišta u Zagrebu 17. rujna 1996. donio je odluku o prihvaćanju predloženih studijskih programa. Tijekom 1997. prihvaćen je i program četverogodišnjega dodiplomskoga studija psihologije, a u akademskoj godini 1998./99. odobrene su i upisne kvote za upis prve generacije studenata psihologije. Stručno vijeće Hrvatskih studija izabrano je na natječaju za izbor nastavnika te je 1. srpnja 1997. konstituirano. Ono je odlukom ministra znanosti i tehnologije ovlašteno provoditi izbore u znanstveno-nastavna zvanja. Ugovorom između Sveučilišta u Zagrebu i Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove od 16. listopada 1997., Filozofski fakultet Družbe Isusove obvezuje se na dugoročnu suradnju u izvođenju studijskih programa filozofije i religijske kulture u okviru Hrvatskih studija. Slijedom toga Ugovora, nastavnici Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove, uz očuvanje autonomije u imenovanju i opozivu svojih nastavnika, biraju se u znanstveno-nastavna zvanja te djeluju i kao nastavnici Sveučilišta u Zagrebu, zaposleni na radnim mjestima na Hrvatskim studijima.

Položaj sveučilišnoga centra Hrvatski su studiji zadržali sve do 17. siječnja 2017., kad im je Senat Sveučilišta u Zagrebu, na prijedlog Rektorskoga kolegija u širem sastavu, promijenio položaj i unaprijedio ih iz Sveučilišnoga centra Hrvatskih studija u Sveučilišni odjel Hrvatskih studija.

Godine 1996. Senat Sveučilišta u Zagrebu odobrio je četverogodišnje dodiplomske studijske programe filozofije, hrvatske kulture, novinarstva, povijesti i sociologije na Hrvatskim studijima, kao i filozofije i religijske kulture na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u sastavu Hrvatskih studija.

Godine 1998. otvoren je studij psihologije. Godine 2005. uvedeni su, prema Bolonjskom sustavu, preddiplomski i diplomski studiji. Danas su to studiji filozofije, kroatologije, komunikologije, povijesti, latinskoga jezika i hrvatskoga latiniteta, sociologije i psihologije.

Odsjek za edukacijske znanosti i naobrazbu nastavnika izvodi nastavu kojom studenti – koji se za to odluče – stječu učiteljske kompetencije za rad u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju.

Na poslijediplomskoj razini Hrvatski studiji izvode tri doktorska studija: filozofije, kroatologije i povijesti. Od 2009. do kraja 2017. obranjeno je 57 doktorata iz povijesti, od 2011. do 2017. 21 doktorat iz kroatologije i od 2005. do 2016. obranjen je 21 doktorat iz filozofije.

Od listopada 1997. godine do lipnja 2017., sastavnim dijelom Hrvatskih studija, kao njegova ustrojbeni jedinica, bio je Filozofski fakultet Družbe Isusove. On je u lipnju 2017. izdvojen iz Hrvatskih studija, te je kao Fakultet filozofije i religijskih znanosti postao samostalan fakultet Sveučilišta u Zagrebu, slijedom Pisma očekivanja ministra znanosti, obrazovanja i športa od 23. ožujka 2015. (klasa UP/I-602-04/14-13/00044, ur. broj 533-20-15-0002) u postupku reakreditacije Sveučilišta u Zagrebu za obavljanje dijela djelatnosti preko sveučilišnoga centra Hrvatskih studija na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove, odlukâ Senata Sveučilišta u Zagrebu od: 8. prosinca 2015. (klasa 602-04/15-04/7, ur. broj 380-020/173-15-12) i 19. svibnja 2016. (klasa 602-04/15-04/7, ur. broj 380-020/173-16-15) o uključenju Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove kao ustanove u sastav Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom Fakultet filozofije i religijskih znanosti, od 17. siječnja 2017. (klasa 602-04/16-29/2, ur. broj 380-020/173-17-15) o promjeni statusa Sveučilišnoga centra Hrvatskih studija u Sveučilišni odjel Hrvatskih studija i od 14. ožujka 2017. (klasa 012-03/16-02/15, ur. broj 380-020/173-17-2) o davanju suglasnosti na Statut Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu te Ugovora Hrvatskih studija i Fakulteta filozofije i religijskih znanosti, uz suglasnost rektora Sveučilišta u Zagrebu, o preuzimanju dijela zaposlenika Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu od 26. lipnja 2017. (klasa 602-04/17-2/0006, ur. broj 380-1/1-17-016) sukladno kojemu je – u provedbi preustroja Hrvatskih studija iz sveučilišnoga centra u sveučilišni odjel i prijenosa djelatnosti s Odsjeka za filozofiju i religijske znanosti (Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove) Hrvatskih studija na Fakultet filozofije i religijskih znanosti – Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu od 1. kolovoza 2017. preuzeo četrnaest zaposlenika Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (jedanaest nastavnika i tri javna službenika), što je Ministarstvo znanosti i obrazovanja odobrilo 28. srpnja 2017.

Hrvatski studiji u cijelosti, nakon što reformom dobiju koherentan profil, mogu se smatrati visokim učilištem koje izvodi nastavu u interdisciplinarnom području, u smislu članka 7. *Pravilnika o znanstvenim područjima, poljima i granama* (Narodne novine, broj 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16).

Prilikom pokretanja Hrvatski studiji nisu imali nijednoga zaposlenika, a 23. siječnja 2018. zapošljavaju 108 radnika. U znanstveno-nastavnom zvanju zaposlena su 52 zaposlenika (34 docenta, 10 izvanrednih, četiri redovita profesora i četiri profesora u trajnom zvanju), u nastavnom zvanju četiri (dva predavača, jedan viši predavač i jedan lektor) i u suradničkom zvanju 26 (15 poslijedoktoranda i 11 asistenata). U administraciji je zaposleno 26 ljudi.

Početkom 2017. pokrenut je postupak promjene pravnoga položaja Hrvatskih studija. Jedan od razloga tomu jest preporuka navedena u *Izvešću stručnoga povjerenstva o reakreditaciji Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Akreditacijskoj preporuci AZVO-a i Pismu očekivanja ministra znanosti* iz 2014. Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu od 17. siječnja 2017. promijenjen je status Sveučilišnoga centra *Hrvatski studiji* u status Sveučilišnoga odjela *Hrvatski studiji* kao sastavnice

Sveučilišta u Zagrebu. Tim je aktom visokomu učilištu otvorena perspektiva prema stjecanju pravne osobnosti i mogućnost za povećanje prepoznatljivosti Hrvatskih studija kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Europi i svijetu. Ovo prijelazno razdoblje ima svrhu reformirati postojeće te izgraditi i utemeljiti nove studijske programe kao i odrediti strukturu znanstveno-istraživačkih smjerova radi izgradnje i stvaranja jedinstvenoga, specifičnoga i koherentnoga profila ustanove.

Hrvatski studiji osim svojih stalnih zaposlenika imaju i stotinjak vanjskih suradnika s različitim institucija sustava znanosti, privatnoga i javnoga sektora.

S oko tisuću i četiristo studenata Hrvatski studiji sastavnica su Sveučilišta u Zagrebu srednje veličine. Od osnutka do danas studije na Hrvatskim studijima uspješno je završilo više od četiri tisuće diplomanata. Točnije: 2399 diplomiralo je četverogodišnji dodiplomski ili predbolonjski studij. 1603 završilo je diplomski studij (magistri prema Bolonji), a 279 završilo je preddiplomski studij (za prvostupnika) i nije nastavilo diplomski studij na Hrvatskim studijima.

O privlačnosti zvanjâ na Hrvatskim studijima govori rasporedba diplomiranih: 398 magistara komunikologije, 350 magistara psihologije, 185 magistara edukacije kroatologije, 152 magistra edukacije povijesti, 150 magistara sociologije, 112 magistara povijesti, 76 magistara edukacije sociologije, 72 magistara kroatologije, 40 magistara edukacije filozofije, 36 magistara edukacije latinskoga jezika, rimske književnosti i hrvatskoga latiniteta i 32 magistra filozofije.

Studenti mogu ići na studentsku razmjenu temeljem programâ Erasmus, o čem Hrvatski studiji imaju sporazume s 40 visokih učilišta diljem svijeta.

U svojih prvih 25 godina postojanja Hrvatski studiji narasli su na osam odsjeka, 26 studijskih programa i jedan program cjeloživotne naobrazbe.

U opisu Hrvatskih studija iz ožujka 2005. godine, na temelju kojega je zatražena i dobivena dopusnica za izvođenje studijskih programa, stoji da je studij kroatologije središnji interdisciplinarni studij hrvatskoga jezika i kulture oko kojega se razvija cijela koncepcija Hrvatskih studija. Ta se smjernica u daljnjem razvoju Hrvatskih studija, na žalost, nije ostvarila, ali je u njoj očuvana izvorna ideja koja je početkom devedesetih bila ugrađena u temelje Hrvatskih studija.

U današnje vrijeme, zajedno s upravom Sveučilišta, radi se na tom da se Hrvatski studiji, sukladno Preporukama rektorova Odbora za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija razvijaju na način da njihovi studijski programi usporedno uzimaju u obzir četiri sastavnice: 1. općeteorijsku i metodološku, 2. nacionalnu, kroatološku ili kroatocentričnu, 3. europsku i 4. globalnu te da tako ostvare koherenciju cjeline i potreban stupanj međusobne konvergencije.

Što se sadržaja tiče, ovisno o studijskim programima, fokus i težište stavlja se na specifičnosti koje su vezane uz hrvatsko društvo, njegovu kulturu, povijest i tradiciju, stavljajući ih u međunarodni, europski i svjetski kontekst.

1.2. Rad visokoga učilišta

Tijekom dva i pol desetljeća postojanja, zbog različitih specifičnih povijesnih, društvenih i političkih okolnosti Hrvatski su studiji prošli više strukturnih transformacija.

Danas Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu imaju status sveučilišnoga odjela; znanstveno-nastavne sastavnice visokoga učilišta, koja ustrojava i izvodi znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti. Kao visokoobrazovna i znanstveno-istraživačka organizacija Sveučilišta u Zagrebu i u Republici Hrvatskoj imaju društvenu odgovornost kreiranja znanja u području humanističkih i društvenih znanosti te interdisciplinarnom području znanosti s posebnim naglaskom na proučavanje prošlosti i sadašnjosti hrvatske države, društva, kulture i tradicionalnih vrijednosti s humanističkih i društvenih aspekata, radi očuvanja, promicanja i jačanja narodnoga, nacionalnoga i kulturnoga identiteta, jezika, kulture i društva te u polju proučavanja i afirmacije hrvatske znanosti, obrazovanja i kulture u Republici Hrvatskoj i u svijetu.

Jasna vizija prožimanja znanstveno-nastavne i znanstveno-istraživačke djelatnosti zajedničkom kroatološkom i kulturološkom sastavnicom doprinosi koherentnom i profiliranom znanstveno-istraživačkom fokusu te na specifičan način objedinjuje prisutna područja znanosti čime razlikuje Hrvatske studije od ostalih sastavnica Sveučilišta istoga ili djelomično istoga usmjerenja.

Na putu razvoja hrvatskoga društva Hrvatski studiji imaju zadaću pružati znanstvene spoznaje, koje mogu biti višestruko korisne hrvatskomu društvu, kao temelj za vrjednovanje, povezivanje i unaprjeđenje potreba različitih aspekata društva, posebice onih vezanih za pitanja narodnoga, nacionalnoga i kulturnoga identiteta, građanskoga društva, kulture i jezika, javnoga života te gospodarstva.

Znanstveno-nastavna i znanstveno-istraživačka djelatnost odvija se unutar osam odsjeka: Odsjek za filozofiju, Odsjek za hrvatski latinitet, Odsjek za komunikologiju, Odsjek za kroatologiju, Odsjek za povijest, Odsjek za psihologiju, Odsjek za sociologiju i Odsjek za edukacijske znanosti i naobrazbu nastavnika i Znanstvenoga zavoda.

Na temelju studijske ponude moguće je povećavati broj studenata. Posebice može rasti broj studenata koji dolaze iz drugih dijelova Hrvatske i iz inozemstva.

Osim obrazovne, kani se produbiti osnovna znanstvena naobrazba studenata, do intenzivne izobrazbe poslijediplomskih studenata i asistenata, uvesti programe konkretne znanstveno-istraživačke izobrazbe u planiranju istraživanja, raščlambi i predočavanju rezultata te uvesti sustave za olakšanje izrade i poboljšanje kakvoće studentskih radova, koji se objavljuju na odgovarajućim mrežnim stranicama.

2. Raščlamba znanstvenoga potencijala i položaj učilišta u znanstvenom, poslovnom i društvenom okruženju

U skladu s poslanjem i vizijom Hrvatskih studija, a kroz izvođenje stalnih studijskih programa, sustavno provođenje znanstveno-istraživačke djelatnosti, djelovanje znanstveno-istraživačkih i stručnih kapaciteta, posebno dokazanih vrsnih znanstvenika, istraživača i stručnih kadrova koje znanstvena organizacija zapošljava i s kojima surađuje, visoko učilište predstavlja velik potencijal u znanstveno-istraživačkom smislu.

Hrvatski studiji u središte proučavanja kane više nego do sada staviti kroatologiju u širem smislu te interdisciplinarno istraživati i u visokoškolskom obrazovanju posredovati relevantna znanja iz društveno-humanističkih polja. Time hrvatska kultura, povijest i društvo postaju prepoznatljiva okosnica i poveznica studijskih programa, a čime se Hrvatski studiji razlikuju od studijskih programa drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Profilacija Hrvatskih studija u tom smjeru predstavlja potrebu ne samo na razini zagrebačkoga sveučilišta, nego i u širem društveno-političkom kontekstu. Kao ilustraciju toga vrijedi spomenuti zapažanja triju govornika na proslavi 25. obljetnice Hrvatskih studija održanoj 16. studenoga 2017. Tada je član Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i tajnik Razreda za filološke znanosti akademik August Kovačec važnost Hrvatskih studija opisao ovim riječima:

„Utemeljeni na početku osamostaljenja Hrvatske kao države radi istraživanja, proučavanja i poučavanja humanističkih i društvenih pitanja bitnih za hrvatski identitet, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu zamišljeni su ne samo kao institucija koja će pomoći, među ostalim, u pripremanju ulaska naše mlade države u europsku političku pa onda i kulturnu asocijaciju država, nego i kao institucija koja će pomoći da se u mnogonacionalnoj i multikulturnoj zajednici zemalja, upravo kroz istraživanja i naobrazbu, hrvatsko društvo što bolje pripremi za suradnju i suživot među državama i narodima, bez konfrontacija i bez konflikata. Europskoj uniji Švicarska je najbolji primjer kako višetnička i višejezična zajednica uspješno funkcionira i skladno se razvija najvećim dijelom zahvaljujući njegovanju i čuvanju identiteta svake pojedine svoje sastavnice. U tom su smislu Hrvatski studiji do sada mnogo učinili u istraživanju i obrazovanju pa im u ime Hrvatske akademije, i svoje osobno ime, upućujem srdačne čestitke sa željom da takvo svoje djelovanje što uspješnije nastave i u budućnosti.“

U ime državnoga vrha potpredsjednik Hrvatskoga sabora akademik Željko Reiner na sličan je način opisao očekivanu ulogu i društvenu potrebu naše visokoškolske institucije:

„Hrvatski studiji imaju zavidnu prošlost. Nastali su ubrzo nakon demokratskih promjena, koje su se dogodile osnivanjem slobodne i neovisne hrvatske države i to zbog potrebe za uvođenjem određenih društvenih i filozofskih predmeta na Sveučilište u Zagrebu, koji do tada ili nisu uopće postojali ili su bili ideološki opterećeni prošlim sustavom. Svi dobro znamo da je, posebice u društvenim i humanističkim znanostima još od 1918. godine, a onda osobito od 1945. godine mnogo toga bilo zabranjeno i prešućivano. ...

Hrvatski studiji... itekako trebaju opstati i dalje se razvijati kao institucija koja proučava i poučava prošlost i sadašnjost hrvatske države i društva s humanističkih i društvenih aspekata.

Hrvatski su studiji važni i potrebni za očuvanje nacionalnoga identiteta, izučavanje i njegovanje naše povijesti, kulture i tradicionalnih vrijednosti i ta je njihova misija iznimno značajna i nezaobilazna. Ta je misija osobito važna u vremenima kada se, čini se, opet pokušavaju neke znanstveno dokazane povijesne činjenice na neznanstveni način dovesti u pitanje i zlorabiti u političke svrhe, odnosno koristiti kao argument za nepotrebne ideološke prijepore, koji sigurno ne će donijeti nikakav boljitak hrvatskom narodu, ali ni drugim narodima.

Naš je prvi Predsjednik dr. Franjo Tuđman bio veliki zagovaratelj i podupiratelj Hrvatskih studija. Dopustite mi stoga da navedem njegove riječi, koje su izrečene u jednoj sasvim drukčijoj prigodi, ali se itekako dobro mogu primijeniti na ovu: 'Hrvatski je narod jedan od najstarijih naroda današnje Europe. Našavši se na razmeđu civilizacija, on je svoju nacionalnu opstojnost i samobitnost održao prihvaćanjem i razvitkom naslijeđenih i svojih izvornih kulturnih stečevina, dajući svoj osebujni prilog kulturi čovječanstva na svim područjima duhovnoga i tvarnoga stvaralaštva.'

Na vama je kolegice i kolege, profesori i studenti Hrvatskih studija, da upravo to o čemu je dr. Tuđman govorio, očuvate, znanstveno izučavate i unaprjeđujete.“

Na istom je tragu očekivani prinos Hrvatskih studija sažela i izaslanica gradonačelnika Grada Zagreba, pomoćnica gradskoga pročelnika za odgoj i obrazovanje mr. sc. Katarina Milković:

„Ova visokoobrazovna i znanstveno-istraživačka ustanova u relativno kratkom, dvadesetpetogodišnjem razdoblju uspjela je izgraditi akademski dignitet i postati ravnopravnim visokoškolskim subjektom u akademskoj zajednici. Zahvaljujem vam što ste ovomu Gradu i Državi podarili instituciju, koja od svojega osnutka do danas usmjerava mlade ljude na proučavanje hrvatskoga društva, njegove povijesti i kulture. Ne smijemo zaboraviti prinos Hrvatskih studija društveno-gospodarskomu napretku i baštini Lijepe Naše. Uvjeren sam da nikada ne ćete odustati od svojih temelja, proučavanja hrvatskoga društva i afirmacije hrvatske kulture, obrazovanja i znanosti... da ćete svoj rad i ubuduće temeljiti na plemenitim etičkim načelima te ih ugraditi u odgoj i obrazovanje naraštaja koji dolaze“.

Znanstveno-istraživačkim radom na Hrvatskim studijima bave se zaposlenici, vanjski suradnici i doktorandi, a u njem mogu sudjelovati i ostali studenti. Znanstveno-istraživačka djelatnost Hrvatskih studija ogleda se u zajedničkim i pojedinačnim pothvatima i istraživanjima; stvaralaštvu, izlaganju i objavi znanstvenih radova; studijskim i istraživačkim boravcima zaposlenika, suradnika i studenata u na drugim sveučilištima, znanstvenim i istraživačkim ustanovama u zemlji i inozemstvu i ugošćivanju stranih znanstvenika na Hrvatskim studijima; priređivanju znanstvenih skupova; radu na znanstvenim projektima; ustroju i izvođenju poslijediplomskih studija te u znanstveno-nakladničkoj djelatnosti Hrvatskih studija.

S ciljem unaprjeđivanja tih aktivnosti novoosnovani Znanstveni zavod znanstvena je ustrojbeni jedinica Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu unutar koje se obavlja, koordinira, objedinjuje, razvija i prati znanstvena djelatnost u svim njezinim vidovima. Posebne su zadaće Zavoda stvarati pretpostavke za osnivanje znanstvenoga centra izvrsnosti kao ustrojbene jedinice ili skupine znanstvenika, koja će po izvornosti, važnost i aktualnosti rezultata svojega znanstvenoga rada ući u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svojega područja djelovanja, te raditi na osmišljavanju i organiziranju Zaklade za podupiranje znanstvene, znanstveno-nastavne i stručne djelatnosti Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. U sklopu Znanstvenoga zavoda djeluju Ured za projekte i znanstvenu suradnju i Ured za nakladničku djelatnost, a ustrojiti će se, prema potrebi, i drugi uredi i službe radi stručne potpore djelatnosti Zavoda i ostvarivanju njegovih posebnih zadaća. Na čelu Znanstvenoga zavoda je predstojnik Zavoda kojega imenuje pročelnik Hrvatskih studija uz suglasnost Znanstveno-nastavnoga vijeća. Ured za nakladničku djelatnost svojim djelovanjem podupire nakladništvo. Tehnička i instrumentalna potpora znanstvene djelatnosti na Hrvatskim studijima ostvarena je i kroz prostorne i ljudske kapacitete knjižnice u vlasništvu Hrvatskih studija koja svojim fondom i pristupom bazama stvara kvalitetnu podlogu za znanstveni i stručni rad.

Hrvatski studiji u svojoj znanstvenoj produkciji fokusiraju se na koherentnost povećanjem interdisciplinarnoga karaktera publikacija. Sukladno navedenom, institucionalno se potiče objavljivanje znanstvenih radova u obliku nagrada i stimulacija za znanstvenu izvrsnost na godišnjem

planu. Na kraju godine nagrađuju se znanstvenici koji su svojim radom i prepoznatljivošću pridonijeli pozitivnoj slici Hrvatskih studija kao institucije. Isto tako, na Hrvatskim studijima izrazito se podupire objavljivanje radova te suradnja sa studentima, kako bi ih se uspješno pripremilo za buduću znanstvenu ili stručnu djelatnost. Studente Hrvatskih studija potiče se na izvrsnost u konstruiranju njihovih radova, te se uspješnim mentoriranjem ostvaruju publikacije u autorstvu studenta ili u koautorstvu s mentorom/nastavnikom. Provedbom takve prakse, Hrvatski studiji uz poticanje studentskoga angažmana i izvrsnosti jačaju konkurentnost studenata na budućem tržištu rada.

Uza sve spomenuto, Hrvatski studiji i njihov znanstveni potencijal mogu se ogledati i u intenzitetu pozvanih gostujućih, međunarodnih predavanja. Hrvatski studiji protekle dvije godine bilježe porast broja gostujućih predavanja nastavnika na stranim sveučilištima. Kroz gostujuća predavanja u inozemnim institucijama ostvaruje se pozitivan odjek, povećava se vidljivost Hrvatskih studija u međunarodnoj znanstvenoj zajednici te se proširuju obzori potrebni za stvaranje buduće međunarodne suradnje.

2.1. Studijski programi

Tijekom svojega razvoja Hrvatski studiji uspostavili su i razvili te pokrenuli postupak prihvaćanja 11 preddiplomskih, sedam diplomskih (s ukupno 12 smjerova), tri poslijediplomska doktorska studijska programa i jedan program cjeloživotne naobrazbe.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja, temeljem mišljenja Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje izdalo je bezuvjetne trajne dopusnice za sve predložene studijske programe.

Studijski su programi akreditirani pri Odboru za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu.

Na visokom učilištu provode se sljedeći studijski programi:

Preddiplomski sveučilišni studiji:

- Filozofija (dvopredmetni sveučilišni studij)
- Komunikologija (jednopredmetni sveučilišni studij)
- Komunikologija (dvopredmetni sveučilišni studij)
- Kroatologija (jednopredmetni sveučilišni studij)
- Kroatologija (dvopredmetni sveučilišni studij)
- Povijest (jednopredmetni sveučilišni studij)
- Povijest (dvopredmetni sveučilišni studij)
- Psihologija (jednopredmetni sveučilišni studij)
- Sociologija (jednopredmetni sveučilišni studij)
- Sociologija (dvopredmetni sveučilišni studij)
- Latinski jezik (dvopredmetni sveučilišni studij)

Diplomski sveučilišni studij:

- Filozofija (jednopredmetni sveučilišni studij; znanstveni i nastavni smjer)
- Komunikologija (jednopredmetni sveučilišni studij; znanstveni smjer)
- Kroatologija (jednopredmetni sveučilišni studij; znanstveni i nastavni smjer)

Povijest (jednopedmetni sveučilišni studij; znanstveni i nastavni smjer)

Psihologija (jednopedmetni sveučilišni studij; znanstveni smjer)

Sociologija (jednopedmetni sveučilišni studij; znanstveni i nastavni smjer)

Hrvatski latinitet (jednopedmetni sveučilišni studij; znanstveni i nastavni smjer)

Izvanredni program nastavničke naobrazbe:

Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje nastavnika

Poslijediplomski doktorski sveučilišni studiji:

Filozofija

Kroatologija

Povijest

2.2. Pokretanje novih studijskih programa i modula

2.2.1. Studij filozofije i kulture

Povjerenstvo za reformu i izradbu studijskih programa Hrvatskih studija prihvatilo je 4. prosinca 2017. prijedlog profila i naziva novoga studija filozofije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, vodeći se preporukama reakreditacijskih tijela i Odbora za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija, kako bi se izbjeglo utrostručavanje, odnosno udvostručavanje studija filozofije te da novi studij bude u službi profilacije, koherentnosti i konvergencije Hrvatskih studija, da bude odraz vlastitoga identiteta Hrvatskih studija, da se vrati osnovnoj zamisli na kojoj su Hrvatski studiji utemeljeni (studij hrvatske kulture i društva) te da se na Sveučilištu u Zagrebu uvede studij kulturologije. Radna je skupina predložila, a Povjerenstvo jednoglasno prihvatilo da se konceptualno objedini programske sadržaje temeljnoga studija filozofije i studija opće kulturologije, ostvarujući profil studija – kulturološki usmjerene filozofije i filozofski utemeljene kulturologije. Time se postiže šest ciljeva.

1. otklanja se prigovor o preklapanju sa studijskim programima drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, koji se navodi u svim reakreditacijskim ispravama,
2. ostvaruje se preporuka Odbora za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija o potrebi rješavanja problema mogućega utrostručavanja studija filozofije na Sveučilištu u Zagrebu;
3. popunjava se praznina u ponudi studijskih smjerova na Sveučilištu u Zagrebu na kojem ne postoji studij kulturologije, koji inače u raznim inačicama postoji u studijskoj ponudi na nekim drugim hrvatskim sveučilištima (Osijek, Zadar, Rijeka);
4. stvara se inovativni profil studija koji proizlazi iz produktivne interakcije filozofskih i kulturoloških programskih sadržaja;
5. produbljuje se studij i shvaćanje kulture kao temeljne umne i stvaralačke djelatnosti kojoj je svrha razvoj i oplemenjivanje ljudske osobe i njezinih odnosa s društvom, prirodom i svijetom, a time se pokazuje i duboka srodnost pojma kulture s pojmom filozofije;

6. uspostavlja se kulturološki fokus za cjelinu studijskih programa i znanstvene djelatnosti kao konceptualno polazište za razvijanje koherentnoga i prepoznatljivoga identiteta Hrvatskih studija kao visokoobrazovne institucije, što je bio izričit zahtjev svih reakreditacijskih dokumenata.

Uspostavljanjem kulturološkoga fokusa rješava se ključni reakreditacijski izazov i to upravo na crti preporukâ stručnoga reakreditacijskoga povjerenstva, koje preporučuje zadržavanje kontinuiteta s izvornim konceptom Hrvatskih studija, koji se razumije kao usredotočenost na nacionalni kulturni identitet, ali podjednako preporučuje i „da se visoko učilište usredotoči na kulturni identitet općenito“, pa se uspostavljanjem studijskoga smjera Filozofija i kultura u znanstveno-nastavnom sustavu Hrvatskih studija postiže uravnotežena usredotočenost na kulturni identitet općenito i na nacionalni kulturni identitet, filozofsku antropologiju i filozofiju kulture. Tim se izmjenama uspostavlja kulturološki fokus, pri čemu opća i egzemplarna kulturologija prestaju funkcionirati kao alternativne pozicije i postaju komplementarnim sastavnicama jedinstvenoga kulturološkoga profila Hrvatskih studija. Radna skupina nastavlja raditi na sveučilišnom studijskom programu filozofije i kulture.

2.2.2. Studij hrvatskoga iseljništva

Zbog niza povijesnih razloga, proces nastanka hrvatskoga kulturnoga, socijalnoga i nacionalnoga identiteta događao se u specifičnim okolnostima teritorijalnih, političkih i upravljačkih rascijepjenosti te različitih civilizacijsko-identitetskih kontekstualnosti. Stoga je hrvatski identitet moguće objektivno razumijevati jedino na toj širokoj i vrlo složenoj povijesnoj kulturološko-civilizacijskoj podlozi, u čemu važnu ulogu ima hrvatsko iseljništvo i Hrvati izvan Republike Hrvatske. Hrvatsko iseljništvo jedna je od sastavnica hrvatskoga identiteta koja je u institucijama u Hrvatskoj bila kontinuirano istraživački, nastavno i percepcijski zapostavljena ili negativistički stereotipizirana. Na sveučilišnoj nastavnoj razini u Hrvatskoj dobrim su dijelom neiskorišteni ostali i rezultati brojnih znanstvenih istraživanja koja o hrvatskom iseljništvu postoje u zemljama useljenja. Jedno važno uporište za mijenjanjem toga stanja i pokretanjem studija o hrvatskom iseljništvu jest *Zakon o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske* (Narodne novine, broj 124/11 i 16/12), posebice članak 9. koji glasi: „Republika Hrvatska povezuje sve Hrvate, kako one u Republici Hrvatskoj, tako i one izvan Republike Hrvatske, u ostvarivanju hrvatskoga kulturnoga zajedništva kao skupa svih kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, informativnih, gospodarskih, športskih i drugih društvenih djelatnosti bitnih za očuvanje i jačanje hrvatskoga identiteta i prosperiteta.“ Pri osmišljanju i provođenju studija o hrvatskom iseljništvu kani se tražiti i osigurati potpora Sveučilišta u Zagrebu i Središnjega državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu. Važno je spomenuti da je na konstituirajućoj sjednici 2. saziva Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske 18. prosinca 2017. predsjednik Vlade mr. sc. Andrej Plenković istaknuo potrebu poboljšanja suradnje s hrvatskim iseljništvom u kontekstu promicanja hrvatske kulture, jezika i baštine. Važnim je iskorakom u tom kontekstu ocijenio Sporazum između Središnjega državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu kojim se uspostavlja okvir za daljnje poticanje zajedništva Hrvata izvan Hrvatske. Tim je sporazumom osigurana posebna kvota od 100 upisnih mjesta na studijskim programima Sveučilišta u Zagrebu za pripadnike hrvatske manjine i hrvatskoga iseljništva. Također, tim je povodom spomenuo i Hrvatske studije na kojima bi bilo poželjno pokrenuti diplomski studij iseljništva. Uz fond stipendija za studente, to bi moglo pridonijeti i povratku jednoga dijela Hrvata koji žive izvan Hrvatske. Usporedno s pokretanjem toga studija Hrvatski studiji kane uspostaviti komunikaciju i suradnju s hrvatskim ustanovama izvan Hrvatske, npr. Zavodom za kulturu vojvođanskih Hrvata, Znanstvenim institutom Gradišćanskih Hrvatov, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj, itd., a što su jednim dijelom već i učinili. Hrvatski studiji bi na taj način, i u suradnji s drugim

sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, mogli postati središnjom institucijom koja održava i osnažuje akademske veze s hrvatskim iseljeništvom.

Ustrojavanje studija hrvatskoga iseljeništva na Hrvatskim studijima imat će svrhu ponuditi studentima u Hrvatskoj sustavno upoznavanje s postojećim znanstvenim saznanjima o hrvatskom iseljeništvu te potaknuti i omogućiti provođenje daljnjih znanstvenih istraživanja. Na taj će se način objektivizirati znanja o dosadašnjim značenjima hrvatskoga iseljeništva u hrvatskom identitetu i pridonijeti budućim integracijskim procesima između Republike Hrvatske i hrvatskoga iseljeništva, sukladno suvremenim globalizacijskim i eurointegracijskim procesima.

Nastavni i znanstveno-istraživački pristup bit će multidisciplinarni i interdisciplinarni, odnosno sukladan misiji Hrvatskih studija i organizacijskim kapacitetima s kojima raspolažu. To znači da će u prvom razdoblju biti obuhvaćene relevantne teme hrvatskoga iseljeništva s povijesnoga, demografskoga i sociološkoga gledišta, s naglaskom na kroatološkim određenjima.

Povijesni vidovi

- osnovne činjenice iz povijesti višestoljetnoga iseljavanja iz Hrvatske
- političko-sigurnosni i gospodarski kontekst iseljeničkih valova
- povoljni čimbenici u pojedinim povijesnim razdobljima koji su utjecali na smjerove iseljavanja iz Hrvatske
- iseljenički valovi od kraja XIX. st. do danas
- migracijsko-identitetski kontekst Hrvata iz Bosne i Hercegovine te Hrvata kao manjinskih etničkih zajednica u okolnim zemljama

Demografski vidovi

- dobna, spolna i obrazovna struktura hrvatskih iseljenika u pojedinim iseljeničkim razdobljima tijekom XX. i XXI. stoljeća
- prostorni razmještaj hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka prema kontinentima i glavnim zemljama useljenja
- osnovni pokazatelji djelomičnoga nadomještanja stanovništva u Hrvatskoj (useljništvo i povratništvo)

Sociološki vidovi

- organizacijski oblici i djelovanje hrvatskih iseljeničkih zajednica
- uloga sustava hrvatskih katoličkih misija
- osnovna identitetska određenja hrvatskih iseljeničkih zajednica
- oblici povezanosti hrvatskih iseljenika s Hrvatskom
- proces integracije, akulturacije i asimilacije Hrvata u zemljama useljenja
- očuvanje hrvatske tradicije i nacionalnoga identiteta u iseljeništvu
- prinos hrvatskoga iseljeništva promociji hrvatske kulture, jezika i znanosti
- prinos razvoju hrvatskoga gospodarstva

Kroatološka određenja – kultura, jezik i književnost

- njegovanje i razvoj hrvatske kulturne baštine i hrvatskoga identiteta u Hrvata izvan Hrvatske
- Hrvati izvan Hrvatske kao posrednici interakcije kultura
- časopisi i novine hrvatskoga iseljeništva
- hrvatska iseljenička književnost
- znanost, kultura i književnost Hrvata u Bosni i Hercegovini
- kultura i književnost Hrvata u Vojvodini i Boki kotorskoj
- kultura i književnost hrvatskih manjina u okolnim zemljama.

Komunikološki vid – mediji hrvatskoga iseljništva

- mediji u iseljništvu – radio, televizija, tisak, periodika, portali, mrežne stranice, društvene mreže
- mediji za iseljništvo (koji djeluju u RH i BiH, a objavljuju se za iseljništvo ili se bave iseljeničkim temama)

Integracijske perspektive

- pregled dosadašnjih iskustava
- integracijski modeli europskih iseljeničkih zemalja
- integracijski potencijal hrvatskoga iseljništva u globalizacijskom i eurointegracijskom kontekstu
- suvremeni integracijski model Republike Hrvatske i hrvatskoga iseljništva

2.2.3. Studij kultura u Bosni i Hercegovini

Tijekom 2017. godine osmišljen je novi studijski smjer (modul), koji će biti ponuđen u sklopu studijskoga programa kroatologije na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

Unutar studijskoga modula kultura u Bosni i Hercegovini iscrpno će se proučavati kultura bosansko-hercegovačkih Hrvata, od ranoga srednjega vijeka, kroz stoljeća bosanske banovine i kraljevstva, preko osmanlijskoga razdoblja, do modernoga i suvremenoga doba uz istodobno izučavanje njezinih sadržaja, koji od vremena osmanlijskoga osvajanja Bosne, a zatim i Hercegovine, uključuje i orijentalnu sastavnicu: tursku, arapsku i perzijsku, te njezine južnoslavenske odjeke u književnosti muslimana na hrvatskom, odnosno srpskom jeziku: od pjesništva alhamijado do suvremene kulture.

Kulturni kontekst bosansko-hercegovačkoga smjera kroatologije uz kroatističku i orijentalnu sastavnicu obuhvatit će i šire balkanološke aspekte izučavanja srpske, odnosno pravoslavne kulturne baštine i suvremenosti u Bosni i Hercegovini, od vremena širenja bizantske kulture i pravoslavlja na tom području i doseljavanja pravoslavnoga pučanstva u razdoblju osmanskih osvajanja te kasnijih migracijskih kretanja u Osmanskom Carstvu, pa sve do danas.

Uvođenje studijskoga modula u redovni program Hrvatskih studija od iznimne je važnosti za visoko učilište iz nekoliko razloga. Osim što će sadržajno obogatiti postojeće programe ustanove, dodatno će učvrstiti zajedničku kroatološku poveznicu studijskih programa i znanstveno-istraživačke djelatnosti na Hrvatskim studijima i proširiti opseg i domet postojećega znanstveno-istraživačkoga potencijala ustanove te uvesti posve inovativno i jedinstveno interdisciplinarno područje znanstveno-istraživačke djelatnosti. Također, zbog svoje zanimljivosti, atraktivnosti, interdisciplinarnosti i širine, očekuje se velika zainteresiranost za ovu vrstu modula. S obzirom da takav studijski modul ili program nigdje nije prisutan, postoji veliki potencijal za njegovo prerastanje u znanstveni centar izvrsnosti od znatne nacionalne i međunarodne važnosti.

2.3. Struktura zaposlenika

Na dan 31. siječnja 2018. na Hrvatskim studijima u radnom je odnosu 108 zaposlenika.

Sastav zaposlenika: nastava i administracija

U radnom odnosu	31. siječnja 2018.
Nastavno osoblje	82
Nenastavno osoblje	26
Ukupno	108

Sastav zaposlenika prema stalnosti radnoga odnosa

Prema trajanju ugovora o radu	31. siječnja 2018.
Na neodređeno vrijeme	79
Na određeno vrijeme	29
Ukupno	108

Sastav zaposlenika prema angažmanu na Hrvatskim studijima

Vrsta radnoga odnosa	31. siječnja 2018.
U punom radnom vremenu	101
Na pola radnoga vremena	7
Ukupno	108

Podjela nastavnoga osoblja prema zvanju

Radno mjesto s izborom u zvanje	31. siječnja 2018.
u znanstveno-nastavnom zvanju	52
u nastavnom zvanju	4
u suradničkom zvanju	26
Nastavno osoblje ukupno	82

Struktura zaposlenika u znanstveno-nastavnom zvanju

Zvanje	31. siječnja 2018.
--------	--------------------

redoviti profesor u trajnom zvanju	4
redoviti profesor, prvi izbor	4
izvanredni profesor	10
docent	34
Ukupno	52

Napomena: u tijeku je još nekoliko natječaja kojima će se povećati broj znanstveno-nastavnoga osoblja i broj nastavnika u višim zvanjima.

Struktura zaposlenika u nastavnim zvanjima

Zvanje	31. siječnja 2018.
lektor	1
viši predavač	1
predavač	2
Ukupno	4

Struktura zaposlenika u suradničkim zvanjima

Zvanje	31. siječnja 2018.
viši asistent / poslijedoktorand	15
asistent	11
Ukupno	26

Napomena: u tijeku je još nekoliko natječaja radi izbora suradnika, a neki će poslijedoktorandi postati docentima.

Osim svojih zaposlenika u znanstveno–nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima, Hrvatski studiji u nastavni proces uključuju više od stotinu vodećih stručnjaka iz pojedinih znanstvenih polja i grana, pa ih biraju u naslovna znanstveno-nastavna zvanja. Na taj način svi studiji imaju vrlo visoku kvalifikacijsku znanstveno-nastavnu strukturu, kao što je istaknuto još u *Strategiji razvoja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje od 2011. do 2015.* (str. 6).

Administrativnu potporu znanstveno-nastavnomu osoblju čine stručne službe s ukupno 26 zaposlenika raspoređenih u više stručnih ustrojbenih jedinica: Ured pročelnika, Glavni tajnik, Služba za opće, pravne i kadrovske poslove, Služba za računovodstvo i financijske poslove, Služba za nastavu i studentske poslove, Služba za informatičke i računalne poslove, Služba za tehničke poslove i poslove održavanja, Knjižnica, Služba za izdavačku djelatnost, Ured za međunarodnu suradnju, Ured za osiguravanje kvalitete i Ured za projekte i znanstvenu suradnju.

2.4. Međunarodna, međusveučilišna, međuinstitutska i unutar-sveučilišna suradnja

Misija Hrvatskih studija na području međunarodne suradnje ponajprije se temelji na znanstvenom, nastavnom i stručnom povezivanju kroatoloških i kulturoloških sveučilišnih studija u Hrvatskoj i inozemstvu, njihovu koordiniranju i ustrojavanju, te na unaprjeđivanju struka povezanih s hrvatskom kulturnom i jezičnom baštinom. Time Hrvatski studiji usklađuju djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu vezane uz znanstveno istraživanje i afirmaciju hrvatske kulture u zemlji i svijetu, što je glavni cilj međunarodne suradnje Hrvatskih studija.

Hrvatski studiji ostvaruju suradnju u nastavi, znanstvenom i stručnom radu s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, s drugim znanstvenim i visokoobrazovnim institucijama u Republici Hrvatskoj, kao i s institucijama u regiji, Europskoj uniji i svijetu. Međunarodna suradnja na Hrvatskim studijima odvija se temeljem dvostranih i višestranih sporazuma Hrvatskih studija ili Sveučilišta u Zagrebu, temeljem europskoga programa mobilnosti Erasmus+ te temeljem svjetskoga programa mobilnosti Erasmus Mundus kroz gostovanja znanstveno-nastavnoga osoblja i ugošćivanje stranih istraživača na visokom učilištu, znanstvene i stručne boravke znanstveno-nastavnoga i stručnoga osoblja kao i mladih istraživača, sudjelovanje na znanstvenim skupovima i konferencijama, objavu radova proizašlih iz međunarodne suradnje, stvaranje mreža za buduće suradničke projekte međunarodnoga karaktera i razmjenu informacija od zajedničkoga interesa.

U okviru najvećega programa mobilnosti Erasmus+ programa, sklopljeni su dvostrani sporazumi za razdoblje do akademske godine 2020./2021. sa četrdeset (40) znanstveno-nastavnih institucija. U okviru znanstvenoistraživačke djelatnosti, Hrvatski studiji organiziraju i suorganiziraju više desetaka znanstvenih skupova i konferencija međunarodnoga obilježja te više od stotinu domaćih znanstvenih konferencija u poljima kroatologije, povijesti, hrvatskoga latiniteta, filozofije i komunikologije. Također, u zadnje četiri godine Hrvatski studiji su kroz različite oblike međunarodne suradnje nastavnika i suradnika producirali više desetaka znanstvenih radova.

Detaljniji podatci o međunarodnoj suradnji Hrvatskih studija dostupni su na službenoj mrežnoj stranici ustanove: https://www.hrstud.unizg.hr/međunarodna_suradnja.

Međunarodna suradnja Hrvatskih studija od 2011. do danas ogleđa se i u porastu sklopljenih sporazuma, kao i realizaciji kapaciteta mobilnosti za nastavnike i studente. Iako, općenito gledano u odnosu na cjelokupno prethodno razdoblje ustanova na tom polju ostvaruje bitne pomake, i dalje postoji prostor za napredak.

Velik broj potpisanih ugovora o suradnji daje vrsnu podlogu za planiranje i stvaranje dugoročnih suradnja kao osnove za razmjenu novih informacija u području znanosti i istraživanja, povećanje mobilnosti kao preduvjeta za stvaranje mreža suradnje, zatim osposobljenosti i educiranosti znanstveno-nastavnoga i suradničkoga osoblja te mladih istraživača. Proširenje popisa sporazuma u predstojećem razdoblju uz obnavljanje postojećih sporazuma o međunarodnoj i međusveučilišnoj suradnji kao i veći poticaj zaposlenika na uključivanje u aktivnosti mobilnosti doprinijet će povećanju mogućnosti za stvaranje novih suradnji na znanstveno-istraživačkom planu, a zatim posredno i povećanju mogućnosti za suradnju u području znanstveno-istraživačkih projekata, kao i mogućnosti povećanja međunarodne relevantnosti znanstvene produktivnosti ustanove. Također, u predstojećem razdoblju učinit će se dodatni naponi kako bi se povećala vidljivosti ustanove na međunarodnoj znanstvenoj sceni, posebno kroz poticanje donošenja odluka o pristupanju ustanove važnim međunarodnim asocijacijama.

2.5. Znanstveno-istraživački projekti

Znanstveno-istraživački projekti na Hrvatskim studijima provode se u područjima znanstvenoga djelovanja visokoga učilišta. Znanstveno-nastavno osoblje kani se potaknuti na kreiranje znanstvenih mreža radi sudjelovanja u projektima, kao i na povećanje edukativnih aktivnosti vezanih uz znanstveni i istraživački projektni rad. Razvojem studijskih programa, posebno razvojem doktorskih studija, povećat će i broj znanstveno-istraživačkih tema i sposobnost za većom interdisciplinarnošću u istraživanjima. U odnosu na međunarodne standarde u pogledu znanstvenih istraživanja, posebno u kontekstu mogućnosti iskorištavanja financijskih sredstava Europske unije, postoji velik prostor za napredak. U tom smislu, Hrvatski studiji još su uvijek na početku te, unatoč činjenici da uglavnom zadovoljavaju nacionalne standarde, treba učiniti iskorak u smjeru izgradnje kvalitetne baze projekata, koji će uz nacionalne zadovoljiti i međunarodne standarde, povećati vidljivost ustanove u međunarodnoj znanstvenoj zajednici i izgraditi visoko učilište kao poželjnoga partnera za suradnju.

Premda projektne aktivnosti na razini ustanove nisu bile sustavno praćene, djelomično i zbog nedostatka specifične administrativne potpore za projektno upravljanje, u razdoblju od 2014. do kraja 2017. financirana su 63 projekta, od toga je 40 završeno, a 23 su u tijeku. Projekti su financirani uglavnom iz domaćih, nacionalnih izvora financiranja, većinom sveučilišnim potporama (u svim je slučajevima riječ o potporama malih vrijednosti), dok je jedan vrlo mali broj financiran iz međunarodnih i EU-izvora financiranja u okviru kojega je i ugošćen strani istraživač na visokom učilištu u okviru NEWFELPRO-projekta.

Ukupan broj prijavljenih projekata do sada nije bio sustavno praćen, niti su postojale sustavne mjere poticanja prijavljivanja na projekte. Iz svega toga nameće se zaključak kako su do sada aktivnosti vezane uz upravljanje projektima više rezultat individualnoga napora pojedinih zaposlenika visokoga učilišta nego što je riječ o sustavnom poticanju i upravljanju. Općenito, u tom će smjeru biti potrebno intenzivnije raditi na povećanju vidljivosti i kapaciteta Hrvatskih studija kao znanstvene i istraživačke institucije. Stoga će se tijekom sljedećega razdoblja intenzivirati aktivnosti vezane za prijavu i provedbu projekata, posebno onih financiranih iz EU i ostalih međunarodnih izvora financiranja te sustavno pratiti pokazatelje uspješnosti. S obzirom da su potkraj 2017. godine osnovani Znanstveni zavod Hrvatskih studija i njegov Ured za projekte i znanstvenu suradnju, očekuje se intenzivnije poticanje znanstveno-nastavnoga osoblja na prijavljivanje projekata, poticanje zaposlenika visokoga učilišta na stvaranje zajedničkih mreža za potencijalne buduće znanstvene i istraživačke suradnje kao i periodična specijalizirana edukacija zaposlenika koja bi rezultirala njihovom osposobljenošću za bavljenjem projektnim radom. U tu svrhu u postupku je izradbe i *Postupnik za prijavu i provedbu projekata*, temeljni dokument s opisanim ustaljenim pravilima koja se rabe prilikom prijave i provedbe projekata u skladu s primjerima dobre prakse u projektom upravljanju. Implementacijom planiranih aktivnosti očekuje se promjena strukture projekata kroz predstojeće razdoblje, povećanje broja projekata, a posebice povećanje broja međunarodnih projekata i povećanje kvalitete projekata dostizanjem međunarodnih standarda i povećanjem vidljivosti Hrvatskih studija u međunarodnoj znanstvenoj zajednici, ali i veća interdisciplinarnost u kreiranju znanstveno-istraživačkih aktivnosti.

2.6. Objavljivanje znanstvenih radova

Znanstveno-nastavno i suradničko osoblje od 2014. do 2017. objelodanilo je priličan broj znanstvenih radova i knjiga, a raščlamba radova predočena je u sljedećoj tablici.

Broj radova koje su objavili nastavnici Hrvatskih studija u razdoblju od 2014. do 2017.

Kategorija	Ukupan broj radova	Broj radova iz znanstvene suradnje
Znanstveni radovi u časopisima u bazi CC, WoS i Scopusu	WoS – 103 CC – 83 Scopus – 127 = 313	Sveukupno – 136
Ostali recenzirani radovi	593	262
Autorstvo inozemno izdanih knjiga	2	-----
Autorstvo domaćih knjiga	67	-----
Radovi u domaćim časopisima s međunarodnom recenzijom	199	-----
Recenzirani radovi u zbornicima inozemnih i međunarodnih skupova	47	-----
Radovi u domaćim časopisima s domaćom recenzijom	146	-----
Stručni radovi	58	-----
Poglavlja u recenziranim knjigama	365	1
Recenzirani radovi u zbornicima domaćih znanstvenih skupova	201	-----
Uredništva inozemnih knjiga	3	3
Uredništva domaćih knjiga	22	-----
Broj monografija u izdanju HS	43	-----
Broj međunarodnih znanstvenih projekata u kojima su sudjelovali nastavnici		
Broj domaćih znanstvenih projekata na kojima su sudjelovali nastavnici		
Broj znanstvenih projekata koji su provođeni na Hrvatskim studijima		

Iz pregleda objavljenih radova vidljiva je prilična znanstvena produkcija koja je u odgovarajućoj mjeri zastupljena u relevantnim indeksima (CC, WoS, Scopus). Razvidan je i velik broj radova, koji su objavljeni kao poglavlja u recenziranim knjigama, što je prihvatljiva praksa diseminacije rezultata istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Broj objavljenih knjiga je u skladu s očekivanjima prema zastupljenim područjima znanosti, no uočavamo nedovoljni broj autorstva inozemno izdanih knjiga. To je ovo uvjetovano ponajprije nacionalnim temama istraživanja, pa je u nadolazećem razdoblju potrebno dodatno potaknuti objavljivanje knjiga kod inozemnih nakladnika ili knjiga na stranim jezicima u vlastitoj nakladi Hrvatskih studija kako bi se povećala diseminacija i prepoznatljivost rezultata znanstvenih istraživanja, kao i prepoznatljivost Hrvatskih studija kao centra izvrsnosti, kako unutar, tako i izvan granica Republike Hrvatske.

2.7. Snaga, slabosti, prilike i prijetnje: raščlamba

SNAGA	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • suradnja s vanjskim suradnicima (koji su često zaposlenici na znanstvenim institutima) omogućava razmjenu znanja • raznovrsnost studijskih programa • interdisciplinarni i multidisciplinarni pristup • vlastiti knjižnični prostor i bogata opremljenost knjižnice • poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji visoke znanstvene kvalitete (odgovarajući broj i profil mentora – vanjskih suradnika) • vlastita nakladnička djelatnost • predanost i visoka motiviranost zaposlenika • fokusiranost na misiju i viziju visokoga učilišta • reformirani i novi studijski programi omogućuju profiliranju istraživački fokus istraživanja ustanove • visoka zapošljivost diplomiranih studenata • usredotočenost na profilaciju, strukturiranje i stvaranje sadržajnih pretpostavki radi dobivanja pravne osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • nedovoljan broj objavljenih znanstvenih i stručnih radova • nerazvijen sustav interne komunikacije • nerazmjer nastavnoga i znanstvenoga rada • manjak djelatnika u administrativnim službama • nedovoljno iskorištene mogućnosti povezivanja s gospodarskim i javnim sektorom (sklapanje ugovora o suradnji s tijelima javne i državne uprave, pravnim osobama s javnim ovlastima i s jedinicama mjesne i područne uprave i samouprave) • nedostatak financijskih sredstava • nedostatak prostora • izostanak međunarodnih standarda u pogledu provedbe znanstveno-istraživačkih projekata • nedovoljna prilagođenost studijskih programa potrebama tržišta rada
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • izgradnja ustanove kao nacionalnoga centra izvrsnosti koji na jednom mjestu okuplja vrhunske istraživače iz određenoga područja • profiliranje u područjima nacionalnoga identiteta, hrvatskoga jezika i kulture • veća međunarodna mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnih djelatnika • uvođenje dodatnih aktivnosti i izvora financiranja • povećanje prilika za nove suradnje i znanstveno-istraživačke aktivnosti zbog novozaposlenoga znanstvenoga kadra • povećanje međunarodne vidljivosti doktorskim studijima, kolegijima i vlastitim nakladništvom na stranim jezicima • povećanje iskorištavanja vanjskih izvora financiranja za znanstveno-istraživačke projekte • dostupnost naobrazbe domaćim i stranim studentima 	<ul style="list-style-type: none"> • demografski slom; smanjenje broja domaćih studenata • smanjenje financiranja znanosti iz državnoga proračuna • nedostatak interesa gospodarstva za znanstvene i istraživačke projekte u području društvenih i humanističkih znanosti • smanjen interes studenata za humanistička i društvena znanstvena područja • nedovoljna motiviranost osoblja za sudjelovanje u znanstveno-istraživačkim aktivnostima • neusklađenost nacionalnih i međunarodnih standarda u pogledu znanstvene produktivnosti • mogućnost napredovanja uspješnih znanstvenika ograničena vanjskim okolnostima • daljnji pad ugleda u javnosti pojedinih profesija proizišlih iz područja humanističkih i društvenih znanosti

3. Strateški ciljevi znanstvene organizacije: znanstveno-istraživački fokus Hrvatskih studija

Hrvatski studiji ustrojeni su kao sveučilišni odjel za interdisciplinarno proučavanje tradicionalnih i suvremenih kulturoloških tema vezanih uz Republiku Hrvatsku, hrvatski narod i dijasporu, poput kulturne i intelektualne povijesti, medijske i interpersonalne komunikacije, akcija društvenih skupina i subkultura, razvoj jezika i jezičnih alata, otvorenih političkih, kulturnih i socijalnih pitanja od nacionalnoga ili regionalnoga interesa, koja bi zahtijevala interdisciplinarni pristup.

3.1. Raščlamba konteksta i djelokruga kulturoloških studija: strateška područja interesa Hrvatskih studija (SPI)

Slični studiji u svijetu, kao American studies i Jewish studies, uglavnom se ustrojavaju u trima područjima:

1. interdisciplinarno proučavanje povijesti, društva, kulture, jezika i književnosti,
2. proučavanje strukture vlasti i diplomacije, s posebnim naglaskom na ulogu kulture i
3. regionalna i nacionalna trgovinska pitanja.

Hrvatski studiji, kako zbog trenutne istraživačke aktivnosti, tako i zbog specifičnosti hrvatske kulture i slike Republike Hrvatske u svijetu kao poglavito globalno poznatoga turističkoga odredišta, koje je fizički smješteno u kulturološki izdijeljenom prostoru (što generira bogatstvo izvora za kulturološka istraživanja i njihovu diseminaciju), stavljaju naglasak na prvo područje (1.), no razvoj drugoga i trećega područja (2.) i (3.) jesu dugoročni ciljevi na čije će ostvarenje biti stavljen poseban naglasak.

Istraživanje i dokumentiranje svih oblika kulturne baštine i njihovo stavljanje u društvenu, političku i gospodarsku cjelinu te u međunarodnu europsku i svjetsku povezanost, iz koje su dolazili utjecaji i poticaji i s kojima treba pokušati sagledati moguću interakciju hrvatske kulture, društva, politike i komunikacije o njima – sve to predstavlja dugoročne ciljeve.

Jedan od dodatnih ciljeva koji je uočen jest potreba za tehnološkim unaprjeđenjem kulturoloških istraživanja pa se stoga poseban naglasak stavlja na proučavanje tema i problema koje su kulturološki centralna, fundamentalna istraživanja, ali čija je implementacija visokotehnološka (poput digitalizacije rukopisa, isprava, dokumentacije spomenika i umjetničkih djela, katalogizacije i vrjednovanja svih vidova baštine, zatim razvoja jezičnih tehnika, ili drugih oblika obrade gradiva tipičnom za društveno-humanističku informatiku, ali za pitanja od nacionalnoga, jezičnoga i kulturološkoga interesa, sukladno misiji Hrvatskih studija). To se u ovom *Strateškom programu* označava kao četvrto područje interesa (4.).

Valja napomenuti da su Hrvatski studiji stavljeni u specifično nepovoljan položaj, koji je uvjetovan dugim razdobljem zanemarivanja kulturoloških i društvenih odnosa nasuprot ekonomskim, što je poseban, društveno vrlo širok i važan kulturološki fenomen, koji zahtjeva zasebno proučavanje.

3.2. Glavni smjerovi istraživanja Hrvatskih studija (GSI)

Glavni smjerovi istraživanja utvrđeni su kao odrednice razvoja znanstvene djelatnosti Hrvatskih studija, u službi njihova djelovanja za dobro zajednice, pomoć u profilaciji visokoga učilišta, sredstvo suradnje između odsjeka i s vanjskim suradnicima te potpora znanstveno-nastavnoj djelatnosti. Pri tom su hijerarhijski organizirani od A do C.

Postojanje glavnih smjerova istraživanja i interdisciplinarnih tema istraživanja na razini Hrvatskih studija ne isključuje posebnosti, smjerove i potrebe pojedinih odsjeka, odnosno struka, koje postoje na Hrvatskim studijima.

3.2.1. Hrvatski narodni i nacionalni identitet (A)

Iz samoga imena Hrvatskih studija proistječe njihov cilj, usmjerenje i poslanje. Temeljna obilježja Hrvatskih studija jesu studij, istraživanje i proučavanje hrvatskoga društva (hrvatsko društvo spada u tzv. neistražena društva), proučavanje i očuvanje hrvatskoga kulturnoga, etničkoga (narodnoga) i nacionalnoga (državnoga) identiteta u suvremenom globaliziranom svijetu, u vremenu nesklonu partikularnim (narodnim) identitetima i doba ubrzanoga gubljenja kulturoloških i nacionalnih obilježja vlastite samobitnosti. Stoga su istraživanje i proučavanje hrvatske samobitnosti, temeljnih obilježja kulture hrvatskoga naroda, njegov prinos europskoj i svjetskoj uljudbi najvažnija zadaća i društvena potreba Hrvatskih studija, koja slijedi, u skladu s hrvatskim *Ustavom*, iz opstanka i radi budućnosti hrvatskoga naroda. Te su sastavnice zbog različitih i raznorodnih povijesnih (ne)prilika nedostatno proučavane i istraživane u hrvatskoj prošlosti, a u podlozi su razloga uspostave Hrvatskih studija. U sadašnjosti i budućnosti, pak, žurna je potreba istraživanje hrvatske kulturne i nacionalne povijesti i hrvatske samobitnosti, koja se temelji na pobjedi hrvatskoga naroda i hrvatskih branitelja u pravednom, obrambenom i oslobodilačkom Domovinskom ratu, koji je bio rat za hrvatsku samobitnost i slobodu. Njime je hrvatski narod iskazao odlučnost i spremnost za uspostavu i očuvanje Republike Hrvatske, njezine samobitnosti kao suverene i demokratske države.

Hrvatsko društvo, hrvatska država i javnost očekuju zauzimanje studenata, nastavnika, djelatnika i suradnika Hrvatskih studija, pojačana istraživanja i proučavanja hrvatske samobitnosti i identiteta te njegov prinos europskoj i svjetskoj uljudbi, kao i utjecaja europske i svjetske kulturne baštine na hrvatski identitet. Poseban bi naglasak bio na senzibiliziranju onih koji su već završili Hrvatske studije (*alumni*) i imaju utjecaj u javnom i kulturnom životu, na realizaciji i promidžbi vrjednota koje čine bitne sastavnice (hrvatskoga) identiteta. Na taj se način bitno pridonosi vlastitoj kulturnoj, društvenoj, etničkoj, političkoj, jezičnoj samobitnosti Hrvata, osnažuje njihova samosvijest, samopoštovanje i uvažavanje neistovjetnosti.

Takav će studij bitno pridonijeti izgradnji demokratske i socijalne države, promicanju građanskoga odgoja, domoljublja na djelu (a ne na riječima), kulturi života i jačanju vlastitoga samopouzdanja i identiteta. Takav bi studij pridonio i očuvanju i unaprjeđenju slobode, jednakosti, ravnopravnosti, mirotvorstva, solidarnosti, ljudskih prava, društvene pravde, vladavine prava, pojačane skrbi za okoliš i sve stvoreno, izgradnji višestranačkoga pluralnoga društva, jačanju vlastite svijesti samobitnosti i poštovanju različitosti i prava drugih i drukčijih u suvremenom pluralnom društvu. Navedene vrjednote imaju prednost u odgojnom, obrazovnom i znanstvenom radu. Njima se same pripadnike sveučilišne zajednice Hrvatskih studija učvršćuje u toj istovjetnosti koja čini jedinstvenim ili kvalitativno različitim od drugih, ostvarujući skup značajki koje svakoga Hrvata (u narodnosnom, građanskom, društvenom, kulturnom ili jezičnom smislu) čine onim što jest u smislu pripadnosti u odnosu na druge.

Nacionalni identitet ne predstavljaju samo simboli kao grb, zastava i himna, nego u prvom redu sve sastavnice hrvatskoga kulturnoga identiteta, sredozemnoga i srednjoeuropskoga, kulture latinske i slavenske Europe, od prapovijesti i antičke baštine, preko nacionalne povijesti do suvremena položaja samostalne Hrvatske u Europskoj uniji i današnjem multipolarnom svijetu. Sve povijesne i kulturne sastavnice hrvatske kulture različitoga podrijetla čine jedinstveni identitet hrvatske kulture, kao što sve genske sastavnice različitoga podrijetla čine jedinstveni genski kôd pojedine osobe. Razumijevanje te složenosti identiteta preduvjet je za skladno i kreativno obogaćivanje hrvatske kulture u suvremenosti.

3.2.2. Hrvatska kulturna povijest (B)

Hrvatska kulturna povijest ili hrvatska povijest u kulturološkoj perspektivi središnji je smjer interdisciplinarnoga istraživanja koje bi provodili Hrvatski studiji. Kulturna povijest tvori okomitu poveznicu između postojećih razina kroatologije, povijesti, hrvatskoga latiniteta, filozofije (povijest filozofije, hrvatska filozofija, filozofija kulture), sociologije (posebno kulturne antropologije), primijenjene psihologije (uglavnom na reprezentativnim uzorcima hrvatske populacije) i komunikoloških znanja, koja bez toga, niti su primjerena sredini u kojoj se primjenjuju, niti mogu upućeno prenositi obavijesti o hrvatskoj kulturnoj sredini u međunarodnoj komunikaciji.

Temeljna je zadaća istraživanja kulturne povijesti i suvremenosti valjano samorazumijevanje i podizanje vrsnoće (kvalitete) života u zemlji. Toliko je još hrvatske povijesti, isprava, arhiva, spomenika, urbanih i ruralnih cjelina, književnosti na latinskom i na hrvatskom, izvora u stranim arhivima i knjižnicama, glazbenih djela ili djela hrvatskih filozofa i znanstvenika nedovoljno poznato da se može smatrati da je to područje tek na početku istraživanja i predstavlja veliki izazov u prvom redu za nacionalnu znanost, a potom i za međunarodnu znanost. Zato u tom pogledu pred istraživanjima na Hrvatskim studijima stoje goleme zadaće. No, osim historijskih, vrijedna su i važna i primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja, a jedna od praktičnih primjena kulturne povijesti jest u turizmu, koji predstavlja osim strateške gospodarske grane i dio *Strategije pametne specijalizacije (s3)* Europske komisije unutar *Operativnoga programa Konkurentnost i kohezija 2014.–2020.* za Hrvatsku. To nam daje okvir ne samo za istraživanja nego i za možebitno osnivanje centra kompetencije u sklopu ovoga strateškoga cilja. U sklopu istraživanja hrvatske kulturne povijesti, prirodno se nameće suradnja s jedinicama lokalne samouprave, kao i gospodarskim subjektima s ciljem obogaćivanja turističkoga sadržaja elementima nacionalne kulturne povijesti. Prirodna i često zanemarivana tema kulturne povijesti jest povijest umovanja, znanosti i tehnologije u Hrvatskoj, na što će biti stavljen poseban naglasak, kako u kontekstu prikupljanja gradiva, izvora i svjedočanstva, tako i na sekundarna znanstvena istraživanja toga gradiva.

3.2.3. Kulturološki odnosi u regionalnim, europskom i svjetskom kontekstu (C)

Druga skupina važnih pitanja od nacionalne važnosti u sklopu interdisciplinarnih istraživanja kulturne povijesti jesu povijesni, kulturološki, ideološki i socijalni odnosi unutar sredozemne regije, srednjoeuropske regije, kao i jugoistočnoeuropske regije, između latinske (uključujući tu romansku, germansku i dio slavenske) i grčko-slavenske Europe, između katoličke, pravoslavne, protestantske i islamske kulturne zajednice, između različitih političkih društvenih i gospodarskih poredaka koji su se tu susretali, i svi su utjecali na hrvatsku kulturu, društvo i gospodarstvo, i na položaj Hrvatske i hrvatskoga naroda u Europi i u svijetu. Nekada je prirodno početi od proučavanja hrvatske kulture, a uzimati u obzir europski i svjetski kontekst u koji je ona urastala, nekada je prirodno polaziti od toga međunarodnoga konteksta da se prouče neke pojave u hrvatskoj kulturi, koje su iz njega potekle. Sve su to perspektive u kojima treba istraživati odnose Hrvatske, susjedstva, Europe i svijeta u povijesti i sadašnjosti te ih predviđati u budućnosti. Hrvatska nije izoliran otok, nego dio svijeta s kojim je u trajnoj intenzivnoj komunikaciji, i tako treba proučavati i njezine kulturološke odnose sa svima drugima.

Posebna primjena dubinskoga proučavanja tih kulturoloških odnosa, koji uključuju i političke, društvene i gospodarske, može biti proučavanje uzroka sukoba u regiji, koje bi služilo kao osnova za tumačenje i razumijevanje složenih međudržavnih i međukulturnih odnosa u ovom dijelu Europe. Ovaj smjer istraživanja posuđuje elemente iz povijesti (kulture, mentaliteta, politike, gospodarstva), sociologije (istraživanje i adaptacija konfliktnih teorija na hrvatski i regionalni kulturološki kontekst), filozofije (istraživanje ideologija, njihove adaptacije, utjecaj ideologije na čovjeka i stvaranje novih

ideologija), kroatologije (specifičnosti heterogenosti i policentričnosti hrvatskoga društva te odnosi i sličnosti s dodirnim kulturama), komunikologije (propaganda i potencijali medija za ideološku mobilizaciju) i psihologije (usvajanje ideologije i reintegracija indoktriniranoga pojedinca u ideološki neutralno društvo). U sklopu toga smjera istraživanja, proučavanje povijesti Domovinskoga rata zauzima posebno mjesto, kao i znanstveno-istraživačka potpora problemima braniteljske populacija s ciljem cjelovitoga shvaćanja uzroka problema i sanacije posljedica s dvostrukim ciljem. S jedne strane, partikularni ciljevi uključuju identifikaciju osobito rizičnih skupina, i holističko rješavanje problema specifičnih za te skupine, i s druge strane, temeljni cilj, koji se sastoji od čuvanja demokratskih vrijednota, osnaživanja povjerenja u državne institucije kroz osvješćivanje o njihovoj svrsi, zadacima i dužnostima (uz razumijevanje njihove geneze i ustroja) i općenito osnaživanje i zastupanje vrijednota građanskoga društva utemeljenoga na poštivanju tvoraca države, ali i različitosti i reintegraciji rizičnih i otuđenih skupina u funkcionalno društvo. U kontekstu ovoga smjera istraživanja, važno je istaknuti veliki potencijal Hrvatskih studija u pružanju savjetodavnih usluga kako javnim tijelima, tako i jedinicama lokalne samouprave, ali i manjinskim zajednicama u svrhu bolje integracije svih članova društva.

4. Znanstvene teme koje znanstvena organizacija kani istraživati

4.1. Potencijali za akademsku suradnju i izgradnju prepoznatljivoga znanstvenoga profila

Hrvatski studiji vide sva interdisciplinarna istraživanja kao priliku za plodonosnu suradnju s drugim institucijama i visokim učilištima u zemlji i inozemstvu, ali kao i priliku za usavršavanje vlastitih znanstvenika u svim dodirnim područjima i metodologijama. U tom kontekstu, unutar predloženih tema istraživanja aktivno će se tražiti suradnici s drugih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu koji bi svojom stručnom ekspertizom mogli doprinijeti kvaliteti rezultata znanstvenih istraživanja. Ovdje se posebni naglasak stavlja na suradnju sa znanstvenicima iz znanstvenih polja izvan polja pokrivenih postojećim odsjecima Hrvatskih studija, na temama koje su Hrvatski studiji identificirali kao ključne teme istraživanja od nacionalnoga ili kulturološkoga interesa u nadolazećem razdoblju.

Očekuje se da bi takva suradnja, osim prinosa rezultatima znanstvenih istraživanja, znatno pridonijela i prijenosu znanja i kompetencija i znanstvenom i stručnom usavršavanju znanstveno-nastavnoga i suradničkoga osoblja Hrvatskih studija.

U svojem interdisciplinarnom poslanju, Hrvatski studiji služe se spoznajama i metodologijom društvenih i humanističkih znanosti, no potpun interdisciplinarni pristup u budućnosti obuhvatit će metodologiju iz tehničkih, prirodnih, biomedicinskih i biotehničkih znanosti, ako istraživanja kulturološki relevantnih tema iz područja interesa budu to zahtijevala.

Hrvatska je kultura još velikim dijelom neistraženo područje, bilo da je riječ o književnim rukopisima na latinskom ili na hrvatskom, ili o umjetničkim spomenicima i njihovoj identifikaciji, o povijesti glazbe ili filozofije i znanosti, o etnološko-antropološkim istraživanjima ili drugom. To je očito iz pojedinih slučajeva velikoga napretka ostvarenih sporadično u posljednje vrijeme (otkrivanje stotina neprepoznatih ranosrednjovjekovnih lokaliteta u sjevernoj Hrvatskoj, digitalizacija dijela latinističke baštine, rekonstrukcija praslavenske pretkršćanske poezije, otkrića o povijesti slavistike i kroatistike u društveno-političkom kontekstu itd.). Stoga je zadaća Hrvatskih studija pokretati projekte pronalaženja, skupljanja, dokumentiranja, digitalizacije i proučavanja takva gradiva te katalogizirati i vrjednovati sve vidove baštine. Pri tom je danas potrebno služiti se najnovijom tehnikom, računalnim programima, repozitorijima, riznicama itd., i to na svim područjima istraživanja Hrvatskih studija.

A posebno se na to može misliti u pogledu razvoja jezičnih tehnika. One uključuju proučavanja semantike i pragmatike jezika kao kulturološke teme (između jezika, zaključivanja i komunikacije), ali i pomoć drugim strukama poput računalstva i opće lingvistike (ali i gospodarstva), koje bi koristile razvijene jezične alate i tehnike za hrvatski jezik u vlastitim istraživanjima. To bi predstavljalo važan iskorak u prijenosu znanja i novih tehnika. Riječ je o smjeru istraživanja pred kojim u Hrvatskoj – nakon vrijednih koraka na Katedri za računalnu lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u izradi Hrvatskoga nacionalnoga korpusa i suradnji u nekoliko europskih projekata (prof. Marko Tadić i suradnici), kao i na Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje gdje je počeo dragocjen, danas neaktivan, posao na izradi Hrvatske jezične riznice (prof. Dunja Brozović Rončević i suradnici) – stoje golemi zadatci. Kao i kulturološka povijest, jezične tehnike zahtijevale bi interdisciplinarni pristup između sastavnih disciplina Hrvatskih studija: kroatologije (jezik i specifičnosti funkcionalnih stilova), filozofije (logika i semantika jezika, neizrazita logika i neformalno zaključivanje), psihologije (učenje, iskazivanje i procesiranje emocija), sociologije (analiza socijalnih mreža) i komunikologije (automatizirana obrada medijskih sadržaja).

Osim samih znanstvenih rezultata, interdisciplinarni rad na području lingvistike povisio bi razinu tehničke kompetentnosti i dugoročno predstavljao važno znanstveno i stručno usavršavanje znanstvenika i studenata. To bi u konačnici dovelo, među ostalim, i do boljega dijaloga i povezanosti

među raznolikim poljima znanosti, koje bi sudjelovale u istraživanjima, ali i do bolje komunikacije rezultata prema ostalim znanostima i cjelokupnoj javnosti.

Niže navedene teme istraživanja definiraju tematski istraživački fokus visokoga učilišta, ali nisu isključive ni temom, ni predviđenim odsjecima, a podrazumijevanju znatan stupanj interdisciplinarnosti i zajedničko djelovanje između istraživačkih timova Hrvatskih studija, vanjskih suradnika i partnerskih ustanova, u skladu s misijom Hrvatskih studija.

4.2. Teme istraživanja

Primjeri pojedinačnih predloženih tema istraživanja u kontekstu glavnih smjerova istraživanja i strateških područja interesa Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

Tema istraživanja	Odsjeci koji bi sudjelovali u istraživanju teme	Glavni smjer istraživanja (GSI)	Strateško područje interesa (SPI)
Afirmacija hrvatskoga jezika i kulture u inozemstvu	HL, KRO, EDU	A, B	1,2
Autohtone hrvatske zajednice u regionalnom i europskom kontekstu	EDU, KOM, KRO, POV, SOC	A, B	1, 2
Domovinski rat	EDU, HL, FIL, KOM, KRO, POV, PSI, SOC	A, B, C	1, 2
Elementi održivosti i razvoja hrvatskoga društva (odgoj i obrazovanje, zdravstvene i njima povezane pojave, socijalne devijacije, zapošljavanje, inovacije)	PSI, SOC, KOM, EDU	A, B, C	1, 2, 3
Govornišтво i stilistika, ortofonija i ortoepija hrvatskoga jezika	KRO, KOM, PSI	A, B	1, 2
Hrvatska filozofska baština u europskom kontekstu	FIL, HL, KRO	A, B	1
Hrvatska graditeljska baština u kontekstu europske povijesti arhitekture	POV, KRO, SOC, HL, EDU	A, B, C	1, 2
Hrvatska jezična kultura u govoru i pismu	EDU, FIL, KRO, KOM	A, B, C	1, 2, 3, 4
Hrvatska književnost u Domovini i iseljeništvu	HL, FIL, KRO, KOM	A, B, C	1, 4
Hrvatska nacionalna baština kao pretpostavka za stvaranje nacionalnoga identiteta	FIL, EDU, HL, KRO, POV	A, C	1, 2
Hrvatska prirodoslovna baština u europskom kontekstu	EDU, FIL, HL, KRO, POV	A, B	1, 4

Hrvatska pučka baština i njezine osobitosti	EDU, KRO, POV, SOC	A, B, C	1
Hrvatska scenska umjetnost	KRO, KOM	A, B	1
Hrvatske katoličke misije u iseljeništvu	SOC, POV, KRO	A, C	2, 3
Hrvatski branitelji i njihove obitelji	KRO, PSI	A, B, C	1
Hrvatski jezik i njegovi idiomi	KRO, KOM	A, B	1
Hrvatski jezik u društveno-političkoj povijesti	HL, KOM, KRO, POV, SOC	A, B, C	1
Hrvatski medijski sustav u vremenu digitalne kulture	EDU, FIL, KRO, KOM, PSI, SOC	B, C	2, 3
Hrvatski srednjovjekovni i novovjekovni latinitet	EDU, HL, KRO, KOM	A, B	1
Hrvatsko nasljeđe i turizam	FIL, EDU, HL, KOM, KRO, POV, PSI, SOC	B, C	1, 2, 4
Institucije i koncepti udruživanja hrvatskih iseljenika	SOC, POV, KRO	A, C	2, 3
Islam na hrvatskom kulturnom prostoru	FIL, EDU, HL, KOM, KRO, POV, PSI, SOC	A, B, C	1, 2, 4
Jezične tehnike za hrvatski jezik i digitalizaciju kulturne baštine	FIL, HL, KRO, POV	A	1, 4
Kognitivne (subsimbolične i simbolične) tehnologije za pitanja od nacionalnoga ili regionalnoga interesa	KRO, EDU, FIL, PSI	A, C	2, 4
Kršćanstvo na hrvatskom kulturnom prostoru	FIL, EDU, HL, KOM, KRO, POV, PSI, SOC	A, B, C	1, 2, 4
Literarna biblioterapija	KRO, EDU, PSI	A	3
Logički sustavi za analizu značenja u hrvatskom jeziku	FIL, KOM, KRO, PSI	A	1, 4
Mogućnost očuvanja hrvatskoga identiteta u kontekstu globalizacije	KRO, SOC, EDU	A, C	1, 3
Nacionalne manjine kao sastavnica nacionalne kulturološke baštine i potencijal za bolje odnose u regiji	EDU, KRO, SOC	A, B, C	1, 3

Nacionalni identiteti u hrvatskom iseljeništvu	KRO, SOC, POV, KOM, PSIH	A, C	2, 3
Obitelj, mladi i djeca u hrvatskom društvu	PSI, SOC, FIL, KRO, KOM, POV, HL, EDU	A, B	1
Odnosi s javnošću i diplomatski protokol	FIL, KOM, KRO, PSI	A, B, C	1, 2, 3
Pismenost u vremenu informacijske tehnologije	EDU, HL, FIL, KRO, KOM	B	2, 4
Položaj i održivost hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini	FIL, KRO, POV, PSI, SOC	A, B, C	1, 2, 3
Posljedice totalitarnih ideologija i režima u Hrvatskoj	FIL, KRO, POV, SOC	A, B, C	2
Povijesna kretanja i društveni utjecaji na selidbe hrvatskoga naroda	HL, KRO, POV, SOC	A, C	2
Povijesni i kulturološki uzroci regionalnih sukoba	EDU, KRO, POV, SOC	A, C	2
Povijest društveno-humanističke informatike u Hrvatskoj	KOM, KRO, POV	A, B	1, 4
Povijest hrvatskoga naroda i njegove državnosti u regionalnom, europskom i globalnom kontekstu	KRO, POV	A, B, C	1, 2
Povijest psihologije u Hrvatskoj i razvoj hrvatske psihologije	PSI, POV	A, B	1, 2
Povijest sociologije u Hrvatskoj i razvoj hrvatske sociologije	SOC, POV	A, B	1, 2
Povijest tehnike i inovacija u Hrvatskoj	KRO, POV, SOC	A, B	1, 4
Povratništvo i useljništvo	KRO, POV, SOC	A, B, C	1, 2, 3
Pretpostavke, prakse i perspektive hrvatskoga društva za održivi razvoj	EDU, FIL, KRO, SOC	A, B	3, 4
Privlačnosti Hrvatskih studija studentima i zapošljivost svršenih studenata Hrvatskih studija	EDU, HL, FIL, KOM, KRO, POV, PSI, SOC	A, B, C	1, 2, 3, 4
Profesionalni razvoj i izbor zanimanja u Hrvatskoj	PSI, EDU, KOM, SOC	A	1
Razumijevanje, predstavljanje znanja i učenje hrvatskoga jezika	EDU, FIL, KOM, KRO, PSI	A, B	1, 4

Razvoj građanskoga društva u kontekstu Domovinskoga rata i stvaranja hrvatske države	EDU, KRO, SOC, PSI	A, C	1, 2, 3
Razvoj informacijske, komunikacijske i medijske pismenosti	FIL, KOM, KRO, SOC	A, B	1, 2, 4
Razvoj pedagogije, odgoja i školstva u Hrvatskoj	EDU, POV, PSI	A, B	1, 2
Reintegracija ranjivih skupina u hrvatsko društvo	EDU, PSI, SOC	A, C	2
Sigurnosne studije hrvatskoga društva	EDU, FIL, KRO, KOM, POV, PSI, SOC	A, C	1, 2, 3
Socijalno-političke i kulturološke pretpostavke za oblikovanje hrvatske filozofijske prakse	FIL, KOM, SOC	B	1
Socio-ekonomski potencijali suradnje s potomcima hrvatskih iseljenika	SOC, POV, KRO	A, C	2, 3
Stručno hrvatsko nazivlje u istraživanju povijesti	HL, KRO, POV	B	1
Sustavi za prepoznavanje hrvatskoga prirodnoga jezika	FIL, KOM, KRO	C	1, 4
Suvremena filozofska mišljenja i usmjerenja u Hrvatskoj	FIL, KRO	A, B, C	1, 2
Suvremena i starija hrvatska povijest	EDU, FIL, HL, KRO, POV, SOC	A, B, C	1, 2, 3
Suvremeno hrvatsko društvo i njegov razvoj u demografiji i gospodarstvu	KRO, POV, PSI, SOC	A, C	1, 2
Uloga javne radiotelevizije (HRT-a) u povezivanju Hrvatske s Hrvatima izvan Hrvatske	KOM, KRO, FIL, SOC, POV	A, B, C	1, 2
Uloga novih medija i društvenih mreža u projektima očuvanja identiteta malih zajednica	KOM, KRO, FIL, SOC, POV, PSI	A, B, C	1, 2
Utjecaji hrvatskih zakonodavnih i političkih institucija na razvoj hrvatskoga društva	EDU, KRO, SOC	A, B, C	2, 3
Verbalna i neverbalna komunikacija	FIL, KRO, KOM, PSI, SOC	B	2, 4

5. Plan organizacijskoga razvoja Hrvatskih studija

5.1. Iskorištavanje unutarnjih kapaciteta za metodološko unaprjeđenje istraživanja

Unutarnji prijenos znanja ostvaren u prethodnom razdoblju ocjenjujemo kao nedovoljan i smatramo da je za potrebe bolje integracije i povezivanje različitih odsjeka Hrvatskih studija, ali i smjerova istraživanja zacrtanih za sljedeće razdoblje, nužno napraviti iskorak u smislu homogenizacije tehničkih i metodoloških kompetencija znanstveno-nastavnoga i suradničkoga osoblja Hrvatskih studija. S tim ciljem, u nadolazećem razdoblju organizirat će se metodološke i tehnološke radionice i ljetne škole sa zadaćom dijeljena postojećega znanja, ali i stjecanjem novih kompetencija koje imaju potencijala za radikalnu transformaciju istraživanja, čime bi se mogla znatno poboljšati njihova objavljujivost u kvalitetnim publikacijama, što će posljedično podići međunarodnu vidljivost i prepoznatljivost tih pojedinačnih programa, ali i cjelokupnu znanstvenu sliku Hrvatskih studija.

Metodološke radionice i ljetne škole organizirat će se iz različitih tema koje za zajednički cilj imaju povećanje vidljivosti i dosega znanstvenih istraživanja. S obzirom na to, planiraju se višestruke radionice gdje bi se polaznicima objasnilo kako uspješno aplicirati i ostvariti potpore iz H2020, ESIF, ESF i nacionalnih institucija (HRZZ, HAMAG-BICRO, itd.), ali i ostalih natječaja za financiranje znanstvenih istraživanja. Radionice bi uključivale i teme oko uspostave suradnje s gospodarskim subjektima za potrebe apliciranja na neke od navedenih natječaja, te kako unaprijed uskladiti potencijalno problematične elemente poput intelektualnoga vlasništva. Drugi važan segment koji će metodološke radionice pokriti bit će kako prepoznati utjecajne publikacije unutar nekoga područja, opisati različite indekse, objasniti scientometrijske pojmove poput čimbenika odjeka i H-indeksa, te posebno istaknuti kako objaviti rezultate u publikacijama izvan temeljne grane znanstvenika, kako bi se postigao veći odjek istraživanja i jača diseminacija rezultata, a posljedično i međunarodna vidljivost i prepoznatljivost istraživanja.

Planirane tehnološke radionice i ljetne škole pokrit će tri osnovna područja, *Osnove programiranja u Pythonu*, *Osnove računalne analize podataka* i *Formatiranje radova u LaTeXu*, s ciljem povećanja dosega, lakoće i računalne kvalitete istraživanja koja nisu tradicionalno asocirana uz računalne metode (posebno istraživanja iz nekih grana sociologije, psihologije, komunikologije i filozofije), ali kojima računalne metode mogu znatno pomoći u ostvarivanju visoke kvalitete potrebne za međunarodnu prepoznatljivost i vidljivost rezultata. Formatiranje radova znatno će pomoći u publiciranju radova u međunarodnim publikacijama od kojih mnoge (posebno iz filozofije i psihologije) zahtijevaju predaju radova isključivo u tex formatu.

Cilj je u nadolazećem razdoblju osposobiti po 10 znanstvenika za svaku od navedenih tema, što je realno i ispunjivo, nadajući se višestrukom premašivanju toga cilja.

5.2. Izgradnja sustava potpore znanstvenim istraživanjima

Način kojim se sustavno uređuje, planira, prati, vrjednuje i unaprjeđuje kvaliteta znanstveno-nastavne, znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti Hrvatskih studija te promiču visoki profesionalni standardi i težnja k izvrsnosti u znanstveno-nastavnom, znanstveno-istraživačkom i stručnom radu na Hrvatskim studijima propisan je *Pravilnikom o sustavu osiguranja kvalitete na Hrvatskim studijima* od 12. listopada 2010. (klasa 640-01/10-2/85, ur. broj 380-1/1-10-7) i *Odlukom o Povjerenstvu za osiguravanje kvalitete* od 4. prosinca 2017. (klasa 640-01/17-2/0011, ur. broj 380-1/1-17-025).

Unatoč toj činjenici, te činjenici da su pojedine smjernice *Strategije razvoja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje 2011.–2015.* u velikoj mjeri još uvijek aktualne, znanstveno-istraživačka djelatnost u prethodnom se razdoblju nije razvijala strukturirano i planski. U područjima pojedinih istraživačkih interesa, postižu se međunarodno vidljivi rezultati, no sustavno planiranje, praćenje i vrjednovanje znanstveno-istraživačkoga rada ovisi ponajprije o stvaranju sustava za njegovu potporu, jačanju postojećih mehanizama osiguravanja kvalitete u području znanstvene produktivnosti i planiranoj profilaciji znanstveno-istraživačkih usmjerenja ustanove u cjelini, kao i o osposobljenosti istraživača u pogledu znanstvenih kompetencija istraživača i na kraju razini motiviranosti istraživača za bavljenje znanstvenom djelatnošću. Navedeno upućuje kako je nužno na visokom učilištu izgraditi strukturu, koja bi osigurala upravljanje i praćenje znanstveno-istraživačkih aktivnosti, posebno u području upravljanja znanstvenim i istraživačkim projektima, te izgradilo jedinstven i učinkovit sustav potpore aktivnostima u području znanstvene suradnje na razini visokoga učilišta.

Radi uspješnoga organiziranja znanstveno-istraživačke djelatnosti s težištem na interdisciplinarnoj istraživačkoj suradnji znanstvenika, u okviru Znanstvenoga zavoda predlaže se izgraditi istraživački studio. Istraživački studio bi uključivao: radijsku i televizijsku opremu za snimanje, preslušavanje, obradu i produkciju audio-vizualnih materijala s odgovarajućom digitalnom opremom, prostor za digitalizaciju medijskih i drugih formata te prostor za održavanje fokus-grupa i istraživačkih intervjua. Prostor bi bio važan dio strukture za osiguranje i organizaciju znanstveno-istraživačke aktivnosti i pridonio bi integriranju znanstveno-istraživačkih aktivnosti na visokom učilištu.

5.2.1. Znanstveni zavod Hrvatskih studija

Znanstveni zavod Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu osnovan je Odlukom Znanstveno-nastavnoga vijeća 19. prosinca 2017. godine (klasa 640-01/17-2/0012, ur. broj 380-1/1-17-010) kao **znanstvena ustrojbeni jedinica** unutar koje se obavlja, koordinira, objedinjuje, razvija i prati znanstvena djelatnost u svim njezinim vidovima, s posebnim zadaćama da stvara pretpostavke za osnivanje znanstvenoga centra izvrsnosti kao ustrojbene jedinice ili skupine znanstvenika, koja će po izvornosti, važnosti i aktualnosti rezultata svojega znanstvenoga rada ući u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svojega područja djelovanja, te da radi na osmišljavanju i organiziranju Zaklade za podupiranje znanstvene, znanstveno-nastavne i stručne djelatnosti Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Svrha mu je objediniti sve vidove znanstvene djelatnosti: organiziranje znanstvenih skupova, znanstveno-nakladničku djelatnost, projekte, istraživačku djelatnost i provedbu empirijskih istraživanja koja će imati interdisciplinarni pristup, a s ciljem povećanja razine znanja i društvenoga razumijevanja.

U sklopu Znanstvenoga zavoda djeluju Ured za projekte i znanstvenu suradnju i Ured za nakladničku djelatnost. Na čelu Znanstvenoga zavoda je predstojnik Zavoda.

Privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu utvrdilo je potrebu za uspostavom znanstvene ustrojbene jedinice visokoga učilišta unutar koje bi se obavljala, koordinirala, objedinjavala, razvijala i pratila znanstvena djelatnost u svim njezinim vidovima u svrhu povećanja znanja i društvenoga razumijevanja strateških područja interesa i glavnih smjerova istraživanja Hrvatskih studija.

Posebna zadaća Znanstvenoga zavoda jest okupljati i umrežavati znanstvenike na nacionalnoj razini, usredotočene na suvremene istraživačke teme povezane s vizijom i misijom Hrvatskih studija, koji predstavljaju međunarodno kompetitivnu i prepoznatljivu skupinu po kakvoći i opsegu znanstvene produkcije, sposobnu za učinkovitu međunarodnu suradnju i važan prinos razvoju znanosti, visoke naobrazbe i gospodarstva na državnoj razini te na taj način stvarati pretpostavke za prerastanje u

znanstveni centar izvrsnosti kao ustrojbene jedinice ili skupine znanstvenika, koji će po izvornosti, važnosti i aktualnosti rezultata svojega znanstvenoga rada ući u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svojega područja djelovanja. U tu svrhu Zavod će usklađivati i usmjeravati znanstvene napore zaposlenika i istraživača Hrvatskih studija, pružati potporu u objavi radova, njihovoj grafičkoj i tehničkoj pripremi i opremljenosti te pomagati u popuni projektne dokumentacije potrebne za prijavu na projekte, kako bi se povećala iskoristivost dostupnih oblika financiranja.

Nadalje, Znanstveni zavod će pomoći u sređivanju, ustaljenju, jačanju i stvaranju kompaktnosti postojećih projekata kao i savjetima oko novih projekata, kako bi se postigla što je moguće viša razina koherentnosti različitih smjerova istraživanja, radi stvaranja jedinstvenoga znanstvenoga profila Hrvatskih studija.

Zavod će biti dodirna točka s poduzetnicima, državnom i javnom upravom radi provedbe stručnih i znanstvenih projekata u suradnji s privatnim i javnim sektorom.

Ostale zadaće Znanstvenoga zavoda jesu:

- znanstveno i stručno djelovati na nacionalnoj i međunarodnoj razini u svrhu razmjene stručnjaka i znanja s drugim ustanovama,
- sudjelovati u međunarodnim organizacijama, čije je djelovanje vezano uz rad Zavoda,
- ostvarivati suradnju s različitim tijelima državne i javne uprave, tijelima mjesne i područje uprave i samouprave; znanstvenim, istraživačkim, strukovnim i drugim ustanovama i nedržavnim udrugama čije je područje zanimanja u pogledu ostvarenja znanstvene suradnje povezano s misijom i vizijom Hrvatskih studija,
- priređivati znanstvene skupove, konferencije, savjetovanja i druga zbivanja, važna za razvoj i primjenu te objavu znanstvenih rezultata,
- provoditi znanstveno-nakladničku djelatnost,
- organizirati znanstveno-istraživačku djelatnost s težištem na provedbi interdisciplinarnih empirijskih istraživanja,
- voditi baze podataka o znanstvenoj djelatnosti na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

U okviru Znanstvenoga zavoda Hrvatskih studija radi provedbe trajne istraživačke djelatnosti oformila bi se posebna istraživačko-dokumentacijska jedinica za istraživanje života i djela Ruđera Boškovića (1711.–1787.). Djelovanje jedinice na početku bi se usmjerilo u tri istraživačka smjera:

1. objava neobjavljenih Boškovićevih rukopisa (iz dvaju glavnih nalazišta: Bancroft Library, Berkeley, Kalifornija, SAD, i Archivio di Stato, Lucca, Italija, nakon čega bi se prišlo i drugim, manjim nalazištima);
2. sintetički prikazi Boškovićeve recepcije po europskim zemljama (odjek u Hrvatskoj je obrađen i poslužio bi kao metodološki predložak; odjek u Austriji djelomice je obrađen, za Bavarsku su obavljani pripremni radovi; neobrađen je odjek u Ugarskoj, Češkoj, Moravskoj, Slovačkoj, Poljskoj, Ukrajini i Litvi; odjek u Parizu je obrađen i objavljen, pa se treba usredotočiti na cjelinu francuskoga znanstvenoga prostora, primjerice Nancy);
3. višesveščano kritičko izdanje remek-djela *Theoria philosophiae naturalis*, po uzoru kako je Giovanni Reale 1993. objavio Aristotelovu *Metafiziku*.

Time se unaprijed ne ograničuje opseg istraživanja, nego se tim smjerovima kasnije mogu dodavati i novi te oblikovati nove istraživačke teme.

U okviru Znanstvenoga zavoda Hrvatskih studija provodit će se i istraživanje o životu i djelu Luke Brajnovića (1919.–2001.). Istraživanje bi se provodilo u više faza i više istraživačkih smjerova, ponajprije komunikološkom i kroatološkom:

- a) istraživanje o znanstvenom radu Luke Brajnovića na području komunikologije i odnosa s javnošću;
- b) prijevod i kritička recepcija znanstvenih djela Luke Brajnovića na području komunikologije i odnosa s javnošću;
- c) istraživanje o književnom radu Luke Brajnovića, prijevod i kritička recepcija;
- d) istraživanje o društvenoj i znanstvenoj ulozi Luke Brajnovića i njegova važnost za kulturu i znanost u Hrvatskoj, Španjolskoj i svijetu.

5.2.2. Ured za projekte i znanstvenu suradnju

U *Izvješću* iz travnja 2014. (str. 10–12) stručno povjerenstvo za reakreditaciju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu dalo je niz preporuka za poboljšanje kvalitete u znanstvenoj i stručnoj djelatnosti ističući da je visokomu učilištu potrebno više međunarodnih projekata/financijskih sredstava, više administrativne potpore za znanstveni rad i usavršavanje, ured koji će pružati pomoć kod prijave za projekte EU-a i više administrativne potpore, pogotovo za pomoć pri prijavljivanju na europske/međunarodne natječaje. Stoga je uspostava Ureda za projekte i znanstvenu suradnju prepoznata kao važan oblik ispunjavanja *Akreditacijskih preporuka* Agencije za znanost i visoko obrazovanje od 27. listopada 2014. i *Pisma očekivanja* Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa od 12. prosinca 2014. Privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu donijelo je 26. listopada 2017. *Zaključak*, klasa 640-01/17-2/0010, ur. broj 380-1/1-17-004, koji određuje: „Povjerava se pročelniku da ustroji Ured za projekte i znanstvenu suradnju.“ Postupajući po toj povjerbi i izvorima prava i obveza visokoga učilišta i njegova čelnika, pročelnik je 26. listopada 2017. donio *Odluku o osnutku Ureda za projekte i znanstvenu suradnju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu* (klasa 030-02/17-2/0001, ur. broj 380-1/1-17-115), te je uredio poslove i strukturu u toj organizacijskoj jedinici, proveo natječaj radi ekipiranja Ureda i osigurao materijalno-tehničke uvjete za njegovo djelovanje.

Ured je zamišljen i osnovan kao središnje mjesto:

- sustavnoga praćenja provedbe projektnih aktivnosti na razini visokoga učilišta,
- pružanja savjetodavne i administrativne potpore primarno znanstveno-nastavnom i suradničkom osoblju u upravljanju projektima,
- sustavnoga ostvarivanja i unaprjeđenja kvalitetne i produktivne znanstvene suradnje s postojećim i potencijalno strateški zanimljivim domaćim i stranim visokoobrazovnim i znanstveno-istraživačkim ustanovama, s posebnim naglaskom na one ustanove koje rade na programima posvećenima hrvatskom jeziku, kulturi, identitetu i društvu.

Odlukom o osnutku određene su zadaće Ureda, prema kojima on:

- sustavno prati provedbu i predlaže ažuriranje Strateškoga programa znanstvenih istraživanja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu;
- sustavno prati pozive i prilike za projekte i znanstvenu suradnju na državnoj, europskoj i međunarodnoj razini, relevantne za Hrvatske studije Sveučilišta u Zagrebu ili njegove zaposlenike, te ih obavještava o njima,
- osigurava administrativnu potporu u upravljanju projektima i potporu u planiranju troškova (izrada dijela proračuna, službeni podatci o Sveučilištu i Hrvatskim studijima, pismohrana uspješnih prijava),
- olakšava komunikaciju sa suradnicima u Domovini i inozemstvu u slučaju prijave velikih suradničkih projekata,
- pruža administrativnu potporu u upravljanju projektima,
- daje pojedinačne i skupne pouke, priređivati radionice vezane za upravljanje projektima,

- sudjeluje u sastavljanju općih akata Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu koji se odnose na projekte i znanstvenu suradnju,
- prati rad voditelja projekata te nadzirati urednost izvršavanja obveza izvješćivanja o projektima,
- o radu Ureda redovito izvješćuje čelnika visokoga učilišta.

Detaljan plan rada i djelovanja ureda bit će uređen *Postupnikom o prijavi i provedbi projekata*, koji će se sukladno postojećim i budućim potrebama doradivati i usklađivati.

5.2.3. Nakladnička djelatnost Hrvatskih studija

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu veliku pozornost posvećuju nakladničkoj djelatnosti, točnije: objavljivanju onih naslova koji će na znanstveno utemeljen način upotpunjavati praznine u literaturi uočene tijekom proteklih godina prilikom izvođenja sveučilišne nastave na pojedinim studijskim smjerovima i kolegijima.

Nakladnička djelatnost Hrvatskih studija odvija se kroz nekoliko knjižnih cjelina kao što su Biblioteka „Croaticum”, Biblioteka „Filozofija”, Biblioteka „Povijest”, Biblioteka „Manualia”, Biblioteka „Hrvatski književni povjesničari”, Biblioteka „Scopus”, Biblioteka „Posebna izdanja”, Biblioteka „Hrvatska arheološka baština”, Biblioteka „Tihi pregaoci”, Biblioteka „Croatica”, Biblioteka „Dies historiae”, Biblioteka „Komunikologija” i Biblioteka „Suizdavaštvo”.

U 2017. objavljen je prvi svezak u novopokrenutoj Biblioteci „Informacijska tehnologija i mediji“, dok će se u 2018. pokrenuti Biblioteka „Institucije i pojedinci“ i Biblioteka „Izdanja na stranim jezicima“ koja započinje prvom knjigom na njemačkom jeziku.

Studenti Hrvatskih studija izdaju časopise: „Scopus”, „Lucius”, „Student”, „Cassius”, „Amalgam” i „Psychoactive”.

Hrvatski studiji nakladnik su znanstvenoga časopisa „Kroatologija”.

Izdanja Hrvatskih studija uključuju knjige i časopise na čijim se stranicama obrađuju brojne teme iz hrvatske kulturne i nacionalne povijesti, daju uvodi u pojedine filozofske discipline, objavljuju klasična i suvremena djela svjetske i hrvatske filozofije, ponovo vrjednuju i otimaju zaboravu brojna zaboravljena, a važna imena hrvatske povijesti, kulture i znanosti. Izdanja Hrvatskih studija, stoga, nisu korisna samo studentima ili užem krugu stručnjaka za pojedine akademske discipline, nego i svima onima koje zanima širok spektar pitanja i problema hrvatske i svjetske duhovne prošlosti i sadašnjosti.

Nakladnička djelatnost Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu do sada je unutar pojedinih nizova objavila više od 130 knjiga, 50-ak svezaka znanstvenih časopisa i više od 90 svezaka studentskih časopisa.

Izdanja po akademskim godinama

U stupcu *Napomena* navedene su vrste izdanja koje studenti studijskih programa na Hrvatskim studijima koriste na svojim kolegijima.

To su sveučilišni udžbenici na hrvatskom jeziku i udžbenici prevedeni na hrvatski jezik, znanstvene publikacije povezane s nastavom, priručnici, recenzirana mrežna građa – web publikacija, tiskani znanstveni časopisi koji su objavljeni i na HRČKU te tiskani studentski časopisi koji se objavljuju i na digitalnom repozitoriju.

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2010./2011.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Tihi pregaoci	TP-08	Zbornik o Rafaelu Levakoviću (ur. P. Knezović), 2010., 436. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Komunikologija	KOM-03	Mediji i društvena odgovornost, 2010., 328 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Sunakladništvo	SUI-09	Spoznaja i interpretacija – Zbornik radova (Institut za filozofiju), Zagreb, 2010., 272. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Posebna izdanja	POS-06	David McNaughton: Moralni pogled – Uvod u etiku, 2010., 204 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Studentski časopisi	Am-5	Amalgam br. 5(2011) (časopis studenata sociologije)	
Časopis	KRO-01	Kroatologija (sv. 1) god. 1, br. 1	HRČAK
Posebna izdanja	POS-07	Michael J. Loux: Metafizika – Suvremen uvod, 2010., 348. str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS
Časopis	KRO-02	Kroatologija (sv. 2) god. 1, br. 2	HRČAK
Studentski časopisi	Luc-14	Lucius God.VIII; sv. 14 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij
Croaticum	CM-04	Radoslav Katičić: Na kroatističkim raskrižjima, 2011., 332 str. (II. prošireno izd.)	Znanstvena publikacija povezana s nastavom

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2011./2012.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Tihi pregaoci	TP-09	Zbornik o Ivanu Ančiću, (ur. P. Knezović), 2011., 436. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Studentski časopisi	Cass-03	Cassius, Godište III., broj 3 (časopis studenata kroatologije)	Digitalni repozitorij
Dies historiae	DIE-04	Voda i njezina uloga kroz povijest, 2011., 204. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Hrvatski književni povjesničari	HKP-12	Zbornik o Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom, (ur. T. Maštrović), 2011., 821. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Komunikologija	KOM-04	Komunikacija i mediji u krizi, 2011., 256. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Časopis	KRO-03	Kroatologija (sv. 3) god. 2, br. 1	HRČAK
Posebna izdanja	POS-08	William G. Lycan: Filozofija jezika: suvremeni uvod, 2011., 267. str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS
Studentski časopisi	Luc-15	Lucius God.IX; sv. 15 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij
Posebna izdanja	POS-09	Jonathan Wolff: Uvod u političku filozofiju, 2011., 187. str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS
Časopis	KRO-04	Kroatologija (sv. 4) god. 2, br. 2	HRČAK

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2012./2013.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Croaticum	CM-05	Branka Tafra: Prinosi povijesti hrvatskoga jezikoslovlja, 2012., 472 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Studentski časopisi	Cass-04	Cassius God. IV; broj 4 (časopis studenata kroatologije)	Digitalni repozitorij
Dies historiae	DIE-05	Prilozi iz hrvatske historiografije, 2012., 320 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Časopis	KRO-05	Kroatologija (sv. 5) god. 3, br. 1	HRČAK
Manualia	MA-009	Miškulin Saletović / Vojković Estatiev / Beljo: Academic Vocabulary for Social Sciences and Humanities, 2012., 80 str.	Priručnik
Manualia	MA-009w	Miškulin Saletović / Vojković Estatiev / Beljo: Academic Vocabulary for Social Sciences and Humanities, 2012., 80 str.	Recenzirana mrežna građa – web publikacija
Tihi pregaoci	TP-10	Zbornik o Mati Zoričiću, (ur. P. Knezović / M. Jerković), 2012., 584. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Studentski časopisi	Luc-16/17	Lucius God.XI; broj 16-17 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2013./2014.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Studentski časopisi	Cass-05	Cassius God. V; broj 5 (časopis studenata kroatologije)	Digitalni repozitorij

Hrvatski književni povjesničari	HKP-13	Zbornik o Ivi Frangešu (urednik T. Maštrović), 2013., 740 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Časopis	KRO-06	Kroatologija (sv. 6) god. 3, br. 2	HRČAK
Manualia	MA-010w	Srećko Kovač: Svojstva klasične logike, 2013., 140 str.	Recenzirana mrežna građa – web publikacija
Manualia	MA-012w	Tomislav Janović: Citiranje, parafraziranje i upućivanje na izvore u akademskim radovima, 2013., 38 str.	Recenzirana mrežna građa – web publikacija
Posebna izdanja	POS-10	Marko Pranjić: Nastavna metodika u riječi i slici, 2013., 604. str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS
Studentski časopisi	Scop-25	Scopus Vol. XII No. 25 (časopis studenta filozofije)	Digitalni repozitorij
Tihi pregaoci	TP-11	Zbornik o Petru Bakuli, (ur. P. Knezović / M. Jerković), 2013., 662. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2014./2015.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Tihi pregaoci	TP-12	Zbornik o Emeriku Paviću (ur. P. Knezović / M. Jerković), 2014., 500. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Studentski časopisi	Am-6/7	Amalgam br. 6/7(2014) (časopis studenata sociologije)	
Studentski časopisi	Cass-06	Cassius God. VI; broj 6 (časopis studenata kroatologije)	Digitalni repozitorij
Dies historiae	DIE-06	Žene kroz povijest, 2014., 198 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Dies historiae	DIE-06w	Žene kroz povijest, 2014., 198 str.	Recenzirana mrežna građa – web publikacija

Časopis	KRO-07	Kroatologija (sv. 7) god. 4, br. 1-2	HRČAK
Studentski časopisi	Luc-18/19	Lucius, god.XII; broj 18-19 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij
Posebna izdanja	POS-11	Ante Juric: Pojmovnik grčke antike, 2014., 400. str.	Priručnik
Studentski časopisi	Scop-26	Scopus, Vol. XIII No. 26 (časopis studenta filozofije)	Digitalni repozitorij
Croatica	CA-03	Jezik Hrvata u BIH od Matije Divkovića do danas, 2015., 224 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Hrvatski književni povjesničari	HKP-14	Zbornik o Antunu Barcu, (ur. T. Maštrović), 2015., 654 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Manualia	MA-013	Pavao Knezović / Šime Demo: Latinski jezik 1-2, 2015., 374 str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS
Manualia	MA-013w	Pavao Knezović / Šime Demo: Latinski jezik 1-2, 2015., 374 str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	Recenzirana mrežna građa – web publikacija

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2015./2016.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Tihi pregaoci	TP-13	Zbornik o Stipanu Margitiću, (ur. P. Knezović), 2015., 312 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Časopis	KRO-08	Kroatologija, (sv. 08) god. 5, br. 1	HRČAK
Studentski časopisi	Luc-20	Lucius, god. XIII; broj 20 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij

Studentski časopisi	Pcy-04	Psychoactive, god.4; broj 4 (časopis studenata psihologije)	Digitalni repozitorij
Časopis	KRO-09*	Kroatologija (sv. 9) god. 5, br. 2 *	HRČAK*
Croatica	CA-04	Pavao Ritter Vitezović i njegovo doba (1652-1713), (ur. A. Jembrih / I. Jukić) 2016., 440 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Sunakladništvo (časopis)	SuiP	Prolegomena Vol. 15 No. 2 (izd. Udruga za promicanje filozofije)	HRČAK

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2016./2017.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Tihi pregaoci	TP-14	Zbornik o Sebastijanu Sladi (ur. T. Tvrtković i M. Šišak), 2016., 268 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Studentski časopisi	Cass-07	Cassius. god. VII; broj 7 (časopis studenata kroatologije)	Digitalni repozitorij
Hrvatski književni povjesničari	HKP-15	Zbornik o Đuri Šurminu, (urednik T. Maštrović), 2017., 522 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Informacijska tehnologija i mediji	ITM-01	Zbornik Informacijska tehnologija i mediji 2016., (ur. Ljubica Josić), 2017., 176 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Časopis	KRO-10	Kroatologija (sv. 10), god. 6, br. 1-2	HRČAK
Studentski časopisi	Luc-21	Lucius. god. XIV; broj 21 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij
Studentski časopisi	Pcy-05	Psychoactive, god.5; broj 5 (časopis studenata psihologije)	Digitalni repozitorij

Sunakladništvo	SUI-10	Juraj Rattkay: Spomen na kraljeve i banove, 2. izdanje (s HIP-om), Zagreb, 2016., 382 str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Časopis	KRO-11	Kroatologija (sv. 11) god. 7, br. 1	HRČAK
Povijest	PT-05	Mladen Tomorad: Staroegipatska civilizacija, sv. 1: Povijest i kultura staroga Egipta, 2016., 440 str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS
Sunakladništvo	SUI-11	Zbornik: Kaptolski Sisak 1215-2015 (HS-ur. S. Grgić), Sisak 2017., 176. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Povijest	PT-06	Mladen Tomorad: Staroegipatska civilizacija, sv. 2: Uvod u egiptološke studije, 2017., 300 str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGRABIENSIS

Izdanja objelodanjena u akademskoj godini 2017./2018.

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
Dies historiae	DIE-07	Res novae et seditiones: Pobuna kao čimbenik promjene (ur. L. Slatković Harčević i M. Vodopija), 2017., 180. str.	Znanstvena publikacija povezana s nastavom
Dies historiae	DIE-07w	Res novae et seditiones: Pobuna kao čimbenik promjene (ur. L. Slatković Harčević i M. Vodopija), 2017., 180. str.	Recenzirana mrežna građa – web publikacija
Studentski časopisi	Luc-22	Lucius, god.XV; broj 22 (časopis studenata povijesti)	Digitalni repozitorij
		Tiskanje predviđeno do polovine 2018.	Priprema za tisak
Croatica	CA-05	Dubrovnik u hrvatskoj povijesti – zbornik radova (ur. N. Vekarić i M. Grčević)	
Croaticum	CM-06	Tihomil Maštrović: Nad jabukama vile Hrvatice. Kroatističke studije. 2. prošireno izdanje	

Filozofija	FA-07	Josip Talanga: I. Kant: Kritika čistoga uma (redigirani prijevod V. D. Sonnenfelda)	
Institucije i pojedinci	IP-01	Marko Jerković: Zagrebački kanonici u 14. stoljeću. Institucionalna i društvena povijest katedralne zajednice.	
Komunikologija	KOM-05	Riječ i slika u doba vizualnih medija, (ur. D. Labaš)	
Časopis	KRO-12	Kroatologija (sv. 12), god. 7, br. 2	
Manualia	MA-013d	P. Knezović i Š. Demo: Latinski 1-2, 1. djelomice ispravljeno izdanje (dotisak), 374 str. [Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu]	

Biblioteka	Oznaka HS	Naslov izdanja	Napomena
		Tiskanje predviđeno do kraja III. tromjesečja 2018.	Urednička procedura
Tihi pregaoci	TP-15	Zbornik o Jerolimu Lipovčiću, (ur. M. Šišak i T. Tvrtković)	
Časopis	KRO-13	Kroatologija (sv. 13) god. 8, br. 1-2	
Hrvatski književni povjesničari	HKP-16	Zbornik o Miloradu Medinju, (ur. T. Maštrović)	
Povijest	PT-07	Slavne žene stare povijesti: životi žena u društvima staroga svijeta (ur. M. Tomorad)	
Izdanja na stranim jezicima	SJ-01	Leopold Aurburger: Morfologija glagola u hrvatskom standardnom jeziku	

**Zahtjevi pred Povjerenstvom za izdavačku djelatnost (PID) radi uvrštenja naslova u
Nakladnički plan za 2018. godinu**

Biblioteka	Oznaka HS	Tiskanje predviđeno u III. ili IV. tromjesečju 2018.	Napomena
Croatica	CA-06	Zbornik radova sa znanstvenoga skupa Domovinski rat – mogućnost znanstvenoga pristupa (Zagreb, 2016.)	Procedura PID
Croatica	CA-07	Zbornik radova sa znanstvenoga skupa Juraj Rattkay (1613.-1666.) i njegovo doba (Zagreb–Veliki Tabor, 2016.)	Procedura PID
Posebna izdanja	POS-12	Zbornik u čast prof. dr. sc. Pavlu Knezoviću povodom 70. rođendana	Procedura PID
Komunikologija	KOM-06	Digitalno doba. Masovni mediji i digitalna kultura (ur. N. Rotar Zgrabljic)	Procedura PID Udžbenik UNI.ZD
Sunakladništvo	SUI-12	Odjeci bitke kod Sigeta i mita o Nikoli Šubiću Zrinskom u umjetnosti (glazba, likovne umjetnosti, književnost) (Zagreb, 2016.)	Procedura PID
Sunakladništvo	SUI-13	Sabrana djela Mare Matošec, (ur. V. Smiljanić), 2. prošireno izdanje	Procedura PID

5.2.4. Zaklada Hrvatskih studija

Privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu utvrdilo je 19. prosinca 2017. potrebu za osnutkom zaklade za podupiranje znanstvene, znanstveno-nastavne i stručne djelatnosti Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Stoga će se radi osiguravanja kontinuiranih znanstvenih i istraživačkih aktivnosti na Hrvatskim studijima, povezivanja s relevantnim znanstveno-istraživačkim institucijama, razvoja međunarodne suradnje te u svrhu poticanja i razvoja znanstvene izvrsnosti osnovati Zaklada Hrvatskih studija.

Poslanje Zaklade bilo bi osiguranje novčane potpore i podupiranje unaprjeđenja istraživačkih potencijala i ciljeva Hrvatskih studija sadržanih u zajedničkoj kroatološkoj i kulturološkoj sastavnici, koja doprinosi koherentnom i profiliranom znanstveno-istraživačkom fokusu Hrvatskih studija.

Cilj Zaklade je poduprijeti projekte i ostale znanstveno-istraživačke aktivnosti za unaprjeđenje postojećih i uspostavu novih znanstveno-istraživačkih tema od posebne važnosti za instituciju.

Zaklada će omogućiti stabilnost u planiranju razvoja i konkurentnosti Hrvatskih studija. Financijska sredstva dodjeljivat će se prema unaprijed jasno propisanim mjerilima. U tu svrhu izradit će se Pravilnik o radu Zaklade. Donatorima će se omogućiti da sredstva doniraju za unaprijed označene svrhe ili općenito za potrebe Zaklade Hrvatskih studija.

6. Očekivana postignuća i pokazatelji uspješnosti u području znanstvenih istraživanja

6.1. Akcijski plan – prikaz očekivanih postignuća Strateškoga programa

STRATEŠKI CILJ	SPECIFIČNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	OČEKIVANA POSTIGNUĆA I POKAZATELJI OSTVARENJA
<p>1. Povećati mogućnosti za koautorstvo, posebno na međunarodno vidljivim publikacijama.</p>	<p>1.1. Uspostaviti znanstvenu suradnju između odsjeka u skladu sa znanstveno-istraživačkim fokusom Hrvatskih studija.</p>	<p>1.1.1. Osnivanje radnih skupina za provedbu interdisciplinarnih istraživanja sukladno glavnim smjerovima istraživanja.</p> <p>1.1.2. Održavanje seminara o primjeni kvantitativnih metoda u znanstvenim istraživanjima.</p>	<p>1.1.1.1. Osnovane tri radne skupine za provedbu interdisciplinarnih istraživanja sukladno glavnim smjerovima istraživanja.</p> <p>1.1.1.2. Održana najmanje tri sastanka svake radne skupine u akademskoj godini.</p> <p>1.1.2.1. Održan najmanje jedan seminar o primjeni kvantitativnih metoda u znanstvenim istraživanjima.</p> <p>1.1.2.2. Najmanje 30 zaposlenika sudjelovalo je u seminaru.</p>
	<p>1.2. Uspostaviti znanstvenu suradnju između znanstveno-istraživačkoga osoblja Hrvatskih studija i inozemnih znanstvenih institucija u skladu sa znanstveno-istraživačkim fokusom Hrvatskih studija.</p>	<p>1.2.1. Redovito informirati znanstveno-nastavno osoblje o mogućnostima suradnje putem obavijesti portala Euraxess i AMPEU.</p> <p>1.2.2. Osigurati dodatna sredstva za sudjelovanje znanstveno-nastavnoga osoblja na znanstvenim skupovima i konferencijama.</p>	<p>1.2.1.1. Znanstveno-nastavno osoblje informirano o mogućnostima suradnje službenim kanalima komunikacije (e-pošta) na mjesečnoj razini.</p> <p>1.2.2.1. Osigurana dodatna financijska sredstva za sudjelovanje najmanje deset zaposlenika na znanstvenim skupovima i</p>

		1.2.3. Organizacija i sudjelovanje zaposlenika u znanstvenim skupovima i na konferencijama.	konferencijama unutar akademske godine. 1.2.3.1. Barem trećina znanstveno-nastavnoga osoblja sudjelovala je na međunarodnim znanstvenim skupovima i konferencijama u organizaciji domaćih ili inozemnih institucija.
	1.3. Održavati i unaprjeđivati mehanizme potpore za objavljene znanstvene radove visoke međunarodne vidljivosti.	1.3.1. Dodijeliti nagrade za radove visoke međunarodne vidljivosti u svakoj akademskoj godini. 1.3.2. Provesti konzultacije i doradu prijedloga nagrade za radove od osobite važnosti za istraživanje hrvatske kulture.	1.3.1.1. Raspisan natječaj za dodjelu nagrade za radove visoke međunarodne vidljivosti unutar akademske godine. 1.3.1.2. Dodijeljene nagrade za radove visoke međunarodne vidljivosti na godišnjoj razini. 1.3.2.1. Donesena odluka o nagradi za radove od osobite važnosti za istraživanje hrvatske kulture.
2. Stvoriti institucionalni sustav potpore znanstvenim istraživanjima i znanstvenoj suradnji.	2.1. Uspostaviti organizacijske jedinice za pružanje potpore znanstvenim istraživanjima i uspostavi znanstvene suradnje.	2.1.1. Uspostaviti Znanstveni zavod. 2.1.2. Uspostaviti Ured za projekte i znanstvenu suradnju. 2.1.3. Izraditi ispravu s uputama o prijavi i provedbi projekata.	2.1.1.1. Uspostavljen Znanstveni zavod 2.1.1.2. Imenovan predstojnik Znanstvenoga zavoda i zaposlena dva djelatnika. 2.1.2.1. Uspostavljen Ured za projekte i znanstvenu suradnju. 2.1.2.2. Zaposlen voditelj Ureda i stručni suradnik. 2.1.3.1. Izrađena, usvojena i objavljena isprava s uputama o

			prijavi i provedbi projekata.
	2.2. Planirati i pratiti aktivnosti organizacijskih jedinica za pružanje potpore znanstvenim istraživanjima i uspostavi znanstvene suradnje.	2.2.1. Isplanirati aktivnosti Znanstvenoga zavoda. 2.2.2. Pratiti provedbu aktivnosti Znanstvenoga zavoda. 2.2.3. Isplanirati aktivnosti Ureda za projekte i znanstvenu suradnju. 2.2.4. Pratiti provedbu aktivnosti Ureda za projekte i znanstvenu suradnju.	2.2.1.1. Izrađen i donesen godišnji plan rada Znanstvenoga zavoda. 2.2.2.1. Podneseno godišnje izvješće o radu Znanstvenoga zavoda. 2.2.2.2. Izrađeno vrjednovanje aktivnosti. 2.2.3.1. Izrađen i donesen godišnji plan rada Ureda za projekte i znanstvenu suradnju. 2.2.4.1. Podneseno godišnje izvješće o radu Ureda za projekte i znanstvenu suradnju. 2.2.4.2. Izrađeno vrjednovanje aktivnosti.
3. Povećati međunarodnu vidljivost i prepoznatljivost znanstvenih istraživanja.	3.1. Povećati znanstvene kompetencije znanstveno-nastavnoga osoblja i suradnika visokoga učilišta, osobito u vidu razmjene znanja i informacija unutar institucije.	3.1.1. Održavati radionice za tehničku pripremu teksta u LaTeX-u. 3.1.2. Informirati znanstveno-nastavno osoblje o primjerima postojeće dobre prakse iz područja istraživanja u društveno-humanističkim znanostima.	3.1.1.1. Održana barem jedna radionica za tehničku pripremu teksta u LaTeX-u u akademskoj godini. 3.1.2.1. Održan jedan info-dan o primjerima dobre prakse iz područja istraživanja u društveno-humanističkim znanostima u akademskoj godini.
	3.2. Motivirati znanstvenike na prijavu na natječajе koji se financiraju iz međunarodnih izvora financiranja.	3.2.1. Održavati radionice na temu EU-programa i fondova.	3.2.1.1. Održane najmanje dvije radionice na temu EU-programa i fondova u jednoj akademskoj godini.

	<p>3.2.2. Održavati radionice u svrhu potpore izradi projektnih prijava.</p> <p>3.2.3. Prijaviti projekte na natječajne financirane iz međunarodnih izvora financiranja.</p>	<p>3.2.2.1. Održana najmanje jedna radionica u svrhu potpore izradi projektnih prijedloga.</p> <p>3.2.3.1. Prijavljena barem dva projekta u kalendarskoj godini na natječajne financirane iz međunarodnih izvora financiranja.</p>
<p>3.4. povećati ukupan broj znanstvenih radova kojima su autori ili suautori znanstvenici s Hrvatskih studija objavljenih u indeksiranim publikacijama i na svjetskom jeziku.</p>	<p>3.4.1. Poticati uspostavu i uključivanje u suradničke mreže na temelju dostupnih međunarodnih programa.</p> <p>3.4.2. Objaviti i izdavati znanstvene radove na svjetskom jeziku.</p> <p>3.4.3. Poticati znanstvenike na izlaganje istraživanja na međunarodnim konferencijama i znanstvenim skupovima.</p>	<p>3.4.1.1. Zaposlenici informirani o dostupnim međunarodnim programima za uspostavu i uključivanje u suradničke mreže.</p> <p>3.4.1.2. Organizirano najmanje pet sastanka s predstavnicima inozemnih suradničkih institucija u akademskoj godini.</p> <p>3.4.2.1. Objavljeno 40 znanstvenih radova na svjetskom jeziku.</p> <p>3.4.2.2. Osigurana financijska potpora za lekturu i korekturu znanstvenih radova na svjetskom jeziku.</p> <p>3.4.3.1. izlagano najmanje 50 znanstvenih radova na međunarodnim konferencijama i znanstvenim skupovima.</p>

<p>4. Poticati izgradnju suradnje za provedbu projekata kao primjenu znanstvenih istraživanja za potrebe gospodarstva te državne i javne uprave.</p>	<p>4.1. Analizirati i identificirati mogućnosti primjene istraživanja Hrvatskih studija na gospodarstvo i državnu i javnu upravu.</p>	<p>4.1.1. Provesti analizu mogućnosti primjene istraživanja Hrvatskih studija na gospodarstvo i državnu i javnu upravu.</p>	<p>4.1.1.1. Izrađena analiza mogućnosti primjene istraživanja Hrvatskih studija na gospodarstvo i državnu i javnu upravu.</p>
	<p>4.2. Identificirati subjekte (gospodarske, državne i javne) za ostvarenje suradnje.</p>	<p>4.2.1. Izraditi bazu gospodarskih subjekata te tijela državne i javne uprave potencijalnih za suradnju.</p>	<p>4.2.1.1. Izrađen i redovito ažuriran popis gospodarskih subjekata te tijela državne i javne uprave potencijalnih za suradnju.</p>
	<p>4.3. Uspostaviti kontakte s državnim i javnim tijelima.</p>	<p>4.3.1. Upoznati predstavnike državnih i javnih tijela s mogućnostima suradnje s visokim učilištem.</p>	<p>4.3.1.1. Poslano deset pisanih iskaza interesa predstavnicima državne i javne uprave radi razmatranja mogućnosti suradnje.</p> <p>4.3.1.2. Održano pet sastanaka s predstavnicima državne i javne uprave na temu mogućnosti suradnje.</p> <p>4.3.1.3. Pokrenuti pregovori oko uspostave suradnje s tijelom državne i/ili javne uprave.</p>
	<p>4.4. Upoznati gospodarski sektor s mogućnostima suradnje s Hrvatskim studijima.</p>	<p>4.4.1. Sudjelovanje znanstveno-nastavnoga osoblja na stručnim skupovima gospodarskih subjekata ili gospodarskih strukovnih udruga.</p> <p>4.4.2. Održavanje sastanaka s predstavnicima gospodarskoga sektora, osobito turizma i medija.</p>	<p>4.4.1.1. 15–20 zaposlenika visokoga učilišta sudjelovalo na najmanje pet stručnih skupova.</p> <p>4.4.2.1. Održano najmanje deset sastanaka s predstavnicima gospodarskoga sektora.</p>